



3

2021

máj - jún

Rozhovor s prof. Frivaldským

strana 6

Rozhovor s doc. Brončekom

strana 10

TRANSCOM 2021 – oficiálne aj neoficiálne

strana 12

ISSN 1339-4134





Milé kolegyně, kolegovia, študenti,

som rád, že sa vám môžem prihovoriť prostredníctvom nášho univerzitného časopisu. Pomaly sa blíži čas dovolení a máme za sebou ďalší pandemický semester bez našich študentov, teda iba v online prostredí. Aj napriek ťažkej situácii sa počas ostatných dní a mesiacov uskutočnili dôležité udalosti v živote našej univerzity.

Pred pár dňami, na konci mája 2021, sa uskutočnil 14. ročník medzinárodnej konferencie TRANSCOM 2021. Stretnutie doktorandov, škooliteľov, výskumníkov a nadšen-

cov dopravy sa vzhľadom na pandemickú situáciu uskutočnilo v online priestore. Ďakujem všetkým účastníkom, ktorí prispeli k jej úspešnej realizácii a verím, že budúci ročník sa uskutoční opäť v prezenčnej forme v niektorej z krásnych lokalít Slovenska. V máji 2021 bola úspešne ukončená pilotná výzva Grantového systému UNIZA pre študentov druhého stupňa VŠ a naši zamestnanci a študenti si mohli pozrieť na web sídla univerzity ich výsledky, ktoré boli prezentované formou posterov. Zároveň svoje priebežné výsledky prezentovali aj doktorandi a kolegovia do 35 rokov. Podrobnej-

šie sa o týchto aktivitách dočítate v inom príspevku v tomto čísle.

Slová povzbudení si dovoľím adresovať aj kolegom, ktorí v súčasnom období aktívne spolupracujú na tvorbe legislatívnej základne vnútorného systému zabezpečovania kvality vzdelávania v rámci procesu akreditácie. Nie je to úloha ľahká, ani jednoduchá a jej cieľom je nastavenie štandardov tak, aby v konečnom dôsledku uľahčili prácu všetkým tým, ktorí sa budú do procesu akreditácie akýmkoľvek spôsobom zapájať. Zároveň sa bilancujú výsledky našej práce či už z pohľadu vzdelávania alebo vedy a výskumu. Verím, že tieto výsledky posunú našu univerzitu medzi tie najkvalitnejšie univerzity na Slovensku. Som presvedčený, že kvalita má byť na prvom mieste a Žilinská univerzita v Žiline aj vďaka svojim zamestnancom medzi tých najlepších určite patrí.

Akademický rok 2020/2021 opäť ovplyvňovali pandemické okolnosti, ale aktuálne výzvy majú svoje termíny a tie je potrebné dodržať bez ohľadu na podmienky, s ktorými sme konfrontovaní. Ruka v ruku ide štátnicové obdobie spolu so skúškovým obdobím. Na niektorých pracoviskách je pripravené aj prijímacie konanie a v každej z týchto skúšok želám jej účastníkom veľa úspechov.

S blížiacim sa dovolenkovým obdobím prajem vám všetkým pokojné prežitie letných dní s vašimi najbližšími, načerpanie nových a tvorivých síl, aby sme spolu zvládli všetky výzvy, ktoré na nás čakajú v najbližšej budúcnosti. Pevne verím, že už aj osobne s našimi študentmi.

Pavol Rafajdus,
prorektor pre vedu a výskum

Nové hodnosti

Oddelenie pre vedu a výskum Rektorátu UNIZA oznamuje, že:

- prezidentka Slovenskej republiky Zuzana Čaputová vymenovala s účinnosťou od 22. apríla 2021 za profesora **doc. Ing. Michala Frivaldského, PhD.** z Fakulty elektrotechniky a informačných technológií UNIZA v odbore habilitačného konania a inauguračného konania silnoprúdová elektrotechnika,

rektor Žilinskej univerzity v Žiline prof. Ing. Jozef Jandačka, PhD. udelil vedecko-pedagogický titul docent:

s účinnosťou od 1. mája 2021:

- **Ing. Jánovi Dižovi, PhD.** zo Strojníckej fakulty UNIZA v odbore habilitačného konania a inauguračného konania motorové vozidlá, koľajové vozidlá, lode a lietadlá,

s účinnosťou od 1. júna 2021:

- **Ing. Jurajovi Machajovi, PhD.** z Fakulty elektrotechniky a informačných technológií UNIZA v odbore habilitačného konania a inauguračného konania telekomunikácie, Komisia Slovenskej akadémie vied pre posudzovanie vedeckej kvalifikácie zamestnancov dňa 25. mája 2021 priznala vedecký kvalifikačný stupeň IIa:
- **Ing. Františkovi Bahledovi, PhD.** zo Stavebnej fakulty UNIZA,
- **Ing. Danielovi Benedikovičovi, PhD.** z Fakulty elektrotechniky a informačných technológií UNIZA,
- **Ing. Milanovi Uhrčíkovi, PhD.** zo Strojníckej fakulty UNIZA.

Janka Macurová,
OVAV



Kaštieľ Bytča bude opäť reprezentovať, UNIZA podpísala Memorandum o spolupráci

Bytčiansky kaštieľ dal postaviť František Thurzo ako moderné sídlo pre svoju rodinu, inšpirované talianskym castellom. Štvorkrídlový objekt paláca s arkádovým nádvorím, šesťposchodovou vežou a s mohutnými kruhovými baštami je dnes sídlom Štátneho archívu. Majiteľom opevneného paláca je Ministerstvo vnútra SR. Spolu s ním a ďalšími partnermi podpísala UNIZA Memorandum o spolupráci v oblasti generálnej opravy kaštieľa Bytča a digitalizácie archívnych dokumentov Štátneho archívu Žilina. Kultúrne dedičstvo a kultúrne pamiatky je potrebné chrániť a zveľaďovať, pretože sú dokladom historických koreňov každého národa a každej komunity. Žilinská univerzita v Žiline sa bude spolupodieľať napríklad na stavebno-technickom prieskume, digitalizácii archívnych dokumentov, riešení vedecko-výskumných úloh z oblasti bibliografie alebo aj v oblasti prepojenia vzdelávania s praxou. Ambíciou partnerov memoranda je otvoriť kaštieľ pre širokú verejnosť a zlepšiť cestovný ruch v meste a regióne, a to aj prostredníctvom organizovaných podujatí v areáli kaštieľa.



Výsledky súťaže za najlepšie grantové projekty a najpopulárnejší poster

Najúspešnejších riešiteľov projektov a ich vedúcich prijal dňa 25. 5. 2021 rektor UNIZA prof. Jozef Jandačka a odovzdal im diplomy za najlepšie projekty, diplomy za najpopulárnejší poster ako aj ďakovné listy ich vedúcim projektov. Grantový systém UNIZA funguje od roku 2019 a predstavuje významný motivačný nástroj pre realizáciu vedeckých nápadov študentov. Práve oni prezentovali koncom apríla 2021 cez MS Teams výsledky svojich vedecko-výskumných projektov pred hodnotiacou komisiou. Úspešne vyriešených a ukončených bolo 27 projektov. Po prvý raz sa uskutočnila popularizačná časť súťaže najlepších projektov - virtuálna výstava posterov, počas ktorej prebiehalo hlasovanie o najpopulárnejší poster grantového projektu. Z vynikajúcich výsledkov mladých a šikovných ľudí sa potešilo viac než 1000 hlasujúcich, ktorí rozhodli o ich finálnom umiestnení. Ktoré projekty získali najviac hlasov a v ktorých kategóriách? Bližšie o výsledkoch informuje str. 9. Aktuálna výzva rektora pre podávanie projektov študentmi 3. stupňa vysokoškolského štúdia a vedecko-pedagogických pracovníkov bola uzatvorená 18. 6. 2021 a pre študentov 2. stupňa vysokoškolského štúdia je už pripravená, pričom bude vyhlásená v priebehu mesiaca jún a prekvapí aj novinkami.



Konferencia TRANSCOM 2021 zvyšuje prestíž odborníkov

Žilinská univerzita v Žiline bola už 14. raz organizátorom prestížnej medzinárodnej vedeckej konferencie - TRANSCOM. Mladí výskumníci, doktorandi a ich školitelia mohli získať hodnotné osobné kontakty, nové informácie a profesijné príležitosti, ktoré otvárajú bránu do vyšších sfér, kde veda a výskum významne napredujú. Na konci mája 2021 zažili na vlastnej koži on-line vystupovanie, publikovanie a komunikáciu výsledkov svojich prác v anglickom jazyku. Prostredníctvom MS TEAMS ponúkol TRANSCOM 2021 v online priestore 25 sekcií, ktoré reflektovali tematické zameranie konferencie. Z 268 registrovaných príspevkov bolo celkovo akceptovaných 236 príspevkov zo 17 krajín sveta. Konferenčné články budú uverejnené v osobitnom vydaní Transportation Research Procedia, známeho online vedeckého časopisu s otvoreným prístupom indexovaného v SCOPUSE, ktorého vydavateľom je Elsevier. Stručný náhľad do zákulisia 15 mesiacov dlhých príprav nájdete na strane 12.



Lepšej komunikácii s ministerstvom investícií má pomôcť garancia kontaktného bodu

Pán rektor prof. Jozef Jandačka rokoval so štátnym tajomníkom Ministerstva investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie SR (MIRRI) Dušanom Veličom o podpore výskumu, vedy a inovácií. Stretnutie sa uskutočnilo v kancelárii rektora UNIZA 19. mája 2021. Diskutovalo sa o procesoch prípravy nového obdobia pre čerpanie fondov EÚ.

Počas diskusie štátneho tajomníka a rektora UNIZA sa otvorili viaceré aktuálne témy ako čerpanie prostriedkov z eurofondov, návrh novely vysokoškolského zákona, excelentná veda alebo regionálny rozvoj.

Štátny tajomník odovzdal rektorovi ako „záruku otvorenosti“ garanciu kontaktného bodu: slavka.volenticova@vicepremier.gov.sk. Kontakt má slúžiť na lepšiu komunikáciu univerzít s MIRRI.

Štátny tajomník absolvoval v Žilinskom kraji sériu pracovných rokovaní aj s ďalšími hlavnými aktérmi v území, ktorým predstavil svoju víziu a prácu ministerstva.



UNIZA v spolupráci so Soroptimist klub Žilina pomohla štyrom rodinám

14. mája sa rektor UNIZA prof. Jozef Jandačka spolu so Soroptimist International klub Žilina zúčastnil odovzdania 3 notebookov a 1 počítača štyrom rodinám s deťmi zo Žiliny a Dolného Kubína. Vďaka spoločnej spolupráci sa im tak podarilo podporiť vzdelávanie detí so slabším ekonomickým zázemím.

Soroptimist International klub Žilina kladie dôraz na podporu vzdelávania detí, nezištne pomáha ženám, deťom a rodinám zo sociálne znevýhodneného prostredia. V tomto roku oslávil klub 20. výročie vzniku.

Soroptimist je najväčší ženský klub na svete, bol založený v roku 1921 v Californii. Dnes táto organizácia pôsobí v 119 krajinách celého sveta. UNIZA aj formou spolupráce so Soroptimist klubom Žilina prejavila konkrétnu pomoc a podporila vzdelávanie detí.



Slovenská elektrizačná prenosová sústava, a.s. (SEPS) rokovala s rektorom o rozvoji spolupráce

12. mája sa uskutočnilo stretnutie členov SEPS a predstaviteľov UNIZA. Ing. Petra Dovhuna, generálneho riaditeľa a predsedu predstavenstva a Ing. Silviu Čuntalovú, riaditeľku úseku SED a obchodu zo spoločnosti SEPS na akademickej pôde UNIZA privítali: rektor Jozef Jandačka, prorektor pre vedu a výskum Pavol Rafajdus, dekan FEIT Pavol Špánik, vedúci Katedry elektroenergetiky a elektrických pohonov (KEEP) FEIT Peter Braciník.

Vybraní predstavitelia diskutovali o nadväzujúcej forme spolupráce nielen v oblasti vzdelávania, ale aj vedeckovýskumných aktivít. Navštívili špecializované laboratórium, v ktorom prebieha výskum a riešia sa batériové systémy s vplyvom na prevádzku elektrizačnej sústavy.

Spoločnosť SEPS podporila finančným darom obnovu počítačovej učebne na KEEP FEIT. Naďalej bude rozširovať spoluprácu s univerzitou, plánuje tu uskutočniť odborné prednášky a zapojiť študentov do poznatkov z praxe či odborných stáží. Členovia spoločnosti SEPS spolupracujú aj v projektovej činnosti alebo sú účastníkmi na štátnych záverečných skúškach. Pre absolventov FEIT UNIZA ponúkajú pracovné príležitosti. Zintenzívnenie spolupráce partnera z praxe a vzdelávacej inštitúcie je zmysluplným a efektívnym rozvojom v oblastiach vzdelávania, inovácií či priemyslu.

Hostujúci profesor Andrea Segalini si prevzal dekrét

Na rokovaní Vedeckej rady UNIZA dňa 18. februára 2021 bol schválený návrh na obsadenie miesta vysokoškolského učiteľa vo funkcii „hostujúci profesor“ prof. Ing. Andreom Segalinim, PhD. z University degli studi di Parma (Taliansko), predložený dekanom Stavebnej fakulty UNIZA prof. Ing. Mariánom Drusom, PhD.

Dekrét hostujúceho profesora odovzdal prof. Segalinimu dňa 28. mája 2021 rektor UNIZA prof. Ing. Jozef Jandačka, PhD. na slávnostnom prijatí za účasti prorektora prof. Ing. Pavla Rafajdusa, PhD. a dekana SvF prof. Ing. Mariána Drusu, PhD.

Pán profesor Segalini je dlhoročným spolupracovníkom SvF UNIZA a vo svojej výskumnej činnosti sa orientuje najmä na mechaniku hornín, stabilitu svahov, monitorovanie horninového prostredia, analýzu podzemných a inžinierskych stavieb, geohazardy a i.

Počas hostovania na SvF UNIZA uskutoční prof. Segalini paralelné prednášky z predmetu podzemné stavby I., v rámci vedeckovýskumnej činnosti bude spolupracovať pri príprave spoločných projektových zámerov, bilaterálnej spolupráci v rámci výziev z EÚ, rovnako pri príprave konferencie Geosyntetika 2021, spoločného študijného programu

(Double Diploma degree) – Civil Engineering Structures (na SvF UNIZA) a Civil, Environmental and Land Management Engineering (na Univerzite v Parme) a na ERASMUS mobilitách. Venovať sa bude aj spolupráci na vedeckovýskumných aktivitách SvF UNIZA a jej katedrií v oblasti inovatívneho monitorovania prvkov dopravnej infraštruktúry, či spoločným publikačným aktivitám.

Osobitné poďakovanie patrí prof. Segalinimu

mu hneď v prvých mesiacoch jeho hostovania za vystúpenie s prednáškou „Role of geotechnical monitoring in civil engineering activities: modern approaches and future developments“ na pôde UNIZA v rámci otvorenia konferencie TRANSCOM 2021 dňa 26. mája 2021.

Janka Macurová, OVAV



Nová Magna Charta Universitatum

Od prvého podpisu Magna Charta Universitatum v roku 1988, ktoré sa uskutočnilo pri príležitosti 900. výročia Bolonskej univerzity, sa prostredie, ktorému univerzity čelia, výrazne zmenilo. Svet sa stal nepredstaviteľným spôsobom prepojený a výzvy, ktorým čelia univerzity, sú oveľa zložitejšie. Univerzity rastú a narástol aj ich počet a rozmanitosť, podobne ako záujem študentov o vysokoškolské štúdium. Aj tieto zmenené podmienky ovplyvnili aktualizáciu Magna Charta Universitatum.

Dňa 16.-17. júna 2021 bola zástupcami univerzít slávnostne podpísaná nová verzia Magna Charta Universitatum (MCU). Nová MCU neodstraňuje nič z pôvodných základných hodnôt, ku ktorým sa univerzity prihlásili. Snaží sa však reagovať na súčasné výzvy, uznáva globálnejší charakter toho, čo univerzity robia a širšiu škálu

miestnych zodpovedností, ktoré majú. Prečo sa kladie taký dôraz na Magnu chartu? Lebo sa pozeráme na dejiny a v prítomnosti aj na budúcnosť. Veľká charta univerzít spoluplytvárila svet a podobne aj dnes. Odzrkadľuje náš záväzok o vedeckú autonómiu univerzít a celostné formovanie študenta s presahom v spravodlivej spoločnosti.

Dňa 17. júna bola MCU 2020 spustená a podpísaná prvýkrát. Prostredníctvom zostrihu krátkych videí sa zobrazí ako signatári naplňujú hodnoty v praxi a tiež prezentácia vstupov založených na témach novej MCU: environmentálne zmeny a výzvy do budúcnosti z globálnej perspektívy, nová Magna Charta Universitatum – aké benefity predstavuje pre univerzitu a spoločnosť, čo nová MCU predstavuje pre študentov.



Chcel som na katedre zachovať kontinuitu

Prof. Ing. Michal Frivaldský, PhD. je vedúci katedry mechatroniky a elektroniky na FEIT. Venuje sa výkonovej elektronike, snaží sa o lepšie životné prostredie redukciou uhlíkovej stopy v doprave a vyzdvihuje praktickú výučbu študentov. Prezidentka SR Zuzana Čaputová ho v apríli vymenovala za profesora v odbore habilitačného konania a inauguračného konania silnoprúdová elektrotechnika.

Od vášho vymenovania na profesora uplynulo niekoľko týždňov. Už ste si stihli zvyknúť, že ste profesor? Čo tomu predchádzalo? Ako dlho trvala bezprostredná príprava?

Neviem presne povedať, či som si zvykol. Už dlho ma kamaráti oslovovali „pán profesor“, čiže na oslovenie som si nemusel zvykať (úsmev). Z hľadiska kompetencií a povinností je to už iné, treba garantovať, treba držať vlajku kvality na určitej úrovni, v takejto pozícii by už človek nemal zaváhať a zlyhať.

Samotné vymenovanie pani prezidentkou bolo ovplyvnené pandemiou, nebolo možné ani sa porozprávať, ani bol banket, len odovzdanie dekrétov, bolo to dosť formálne.

Keď som sa rozhodol ísť na profesora, v prvom rade mi išlo o to, aby sme zachovali určitú kontinuitu na katedre a fakulte z hľadiska garancií. Staršia generácia pomaly odchádza a vzhľadom na vek stráca možnosti garantovania študijných odborov. Na katedre nám tak ostal jeden aktívny profesor – profesor Špánik, ktorý je zároveň aj dekanom. Odkedy som nastúpil do funkcie vedúceho katedry, bral som to ako dôležitú súčasť, ktorú potrebujem zavŕšiť, bez toho by sme ako katedra veľa stratili. To bola najpodstatnejšia motivácia, prečo do toho ísť – aby pracovisko mohlo plnohodnotne fungovať. Celá etapa až po získanie titulu profesor začala v podstate od nástupu na doktorandské štúdium a trvala pätnásť rokov. Dosť sa to spomalilo po nastúpení do funkcie vedúceho katedry, pretože mi pribudli riadiace povinnosti.

Pôsobíte ako vedúci katedry mechatroniky a elektroniky na FEIT. Venujete sa výkonovej a priemyselnej elektronike, na čo sa v tejto oblasti zameriavate?

Ja vám už môžem len povedať, čomu som sa venoval. Už sa tomu venujú naši chalani, hlavne doktorandi. Ja sa venujem už iba kreovaniu myšlienok a nápadov. Nemôžem povedať, že by sa praktická časť úplne vytratila, ale všetko delegujem. Sadnúť si do laboratória a pracovať tam, na to v mojej pozícii nie je veľmi priestor. Snažím sa robiť stále podporu prostredníctvom simulač-

ných analýz a počítačového modelovania. Spájkovačku som v rukách už dlho nedržiaval. Ale, keď sa robia nejaké praktické testy a experimenty v labákoch, snažím sa aspoň trochu zapojiť.

Venujeme sa výkonovej a priemyselnej elektronike, tieto pojmy sú súčasťou každej jednej aplikácie v bežnom živote v podobe spotrebnej elektroniky, multimédií až po vozidlá. Výkonová elektronika je neodmysliteľnou súčasťou každého zariadenia. Či si zoberieme nabíjačku na mobily, notebooky, napájacie zdroje pre televízory, počítače atď. Všade tam, kde sa vyžaduje premena, transformácia elektrickej energie. Taktiež možno hovoriť o špecifických aplikáciách. Myslím priemyselné aplikácie – vyžadované inžinierske úlohy z praxe. Napríklad príde požiadavka na vývoj alebo analýzu nejakého systému, povedzme meracieho, čo má špecifické parametre. Zákazník definuje vstupy, výstupy, a hlavné špecifiká zariadenia, no a my následne realizujeme vývoj až do fázy funkčného prototypu.

Dá sa povedať, že výkonová elektronika je ťažká, predstavuje tzv. železnú časť zariadení, kde plní úlohu energetickej konverzie – napríklad striedavý prúd na jednosmerný. Sú to ako so už povedal napr. nabíjačky, ktoré môžu byť rozmerovo určené pre mobily až po nabíjačky pre elektrovozidlá. Okolo toho je kvantum ďalšej elektroniky – snímanie, monitorovanie ochrany. Musíme sa na to pozeráť v globále. Najlepšie ako vystihnúť potrebu dodatočnej elektroniky je pojmom EMBEDDED systém, teda vnorené systémy vo výkonovej elektronike – a za tým môže byť riadenie alebo vývoj nejakej aplikácie v mobile. Na elektroniku sa treba pozrieť ako na veľký komplexný súbor rôznych zariadení od slaboprúdovej až po silnoprúdovú elektroniku.

Spolupracujete s podnikateľským sektorom – na akých úlohách?

Spolupráca by sa dala rozdeliť do troch kategórií. Najznámejšou kategóriou sú grantové schémy. Máme schválený grant na APVV projekt so spoločnosťou Semikron, ktorý je významný výrobca polovodičových modulov, čo sú pomerne drahé komponenty. Pri ich výrobe sa musí dbať na čistotu prostredia a kvalitu výrobného procesu. My

chceme zlepšiť a skvalitniť výrobný proces detekciou porúch, o ktorých oni vedia, že sa môžu stať, ale nevedia, kedy tá porucha vzniká. Na nás by mal byť vývoj systému, ktorý dokáže poruchu zdetegovať už vo výrobnnej fáze, teda z výrobných linky nevyjde produkt, ktorý by neskôr mohol spôsobiť škodu alebo katastrofu. V rámci grantových schém APVV sme spolupracovali aj s EVPU Nová Dubnica.

Druhá oblasť spolupráce s podnikateľským sektorom, ktorá funguje aj na iných pracoviskách univerzity, je podpora štúdií. Cez sponzoring alebo cez dodávku výrobkov, ktoré majú otvorené rozhranie, teda dá sa s nimi hrať, experimentovať. Tým chceme motivovať študentov, aby sa na podnikateľský segment namotivovali už počas štúdií.

Tretia oblasť spolupráce je fúzia akademického prostredia s priemyslom priamo na katedre. Chcel by som vyzdvihnúť vznik TSC (Technical Support Center) s firmou ON Semiconductor, ktorá trvá od roku 2017. Naši pracovníci katedry pracujú na úlohách, ktoré prichádzajú ako požiadavky z celého sveta a tvoria zákazkové dizajny. Naši ľudia pracujú pre jedného z najväčších výrobcov polovodičov. Tu potom vidieť aj výraznú podporu štúdií, ktorú som spomínal ako druhú oblasť, pretože študenti môžu s našimi kolegami tiež pracovať v tomto centre, majú to ako platený intership, získavajú bohaté skúsenosti a po skončení štúdií môžu rovno nabehnúť do tímu ako senior aplikáčný inžinier. Majú o to veľký záujem. Na začiatku bolo centrum postavené na dvoch ľuďoch; dnes tam máme násobne viac ľudí plus tri intership pozície – jedna pozícia pre doktoranda, jedna pre študenta z inžinierskeho štúdiá a jedna z bakalárskeho štúdiá. Celý proces schvaľovania TSC prebiehal vo Phoenixe v Amerike. Po rozvinutí do dnešného formátu si berú inšpiráciu na práve na Grand Canyon university (phoenix) a idú otvoriť také isté centrum u nich. Myšlienka, ktorú sme vykreovali s riaditeľom ON Semiconductor Jánom Grauzelom, sa stala doslova bonbónikom, ktorým sa inšpirujú v Amerike.

Spolupracujete taktiež na biomedicínskych aplikáciách z hľadiska výskumu dopadu elektromagnetického žiarenia

bezkontaktných nabíjajúcich systémov na živé organizmy. Aké sú závery vašich výskumov?

Ide o bezkontaktný nabíjací systém, teda používame batériu alebo zariadenie, ktoré majú byť nabité, a nabíjačku, medzi ktorými nie je kábel. Nie je to nič nové, svojho času s tým prišiel Tesla, ale neaplikovalo sa to práve preto, že sa nevedelo, aký to bude mať dopad na živé organizmy, resp. aká je biokompatibilita. Teslov vynález sa vývojom techniky a doby vylepšil, aplikovali sa princípy z elektrotechnického prostredia. Výrobcovia elektromobilov by sa totiž radi vyhli káblu. Teraz sa nabíja pod napätím 400 voltov, postupne sa prejde až na 800 voltov, čo je už dosť vysoké napätie. Nikto by nechcel, aby pri zasúvaní kábla do zástrčky došlo k nejakému úrazu, keďže je tam dosť veľké riziko. Sú tam nároky na krytie a ochranu človeka naozaj striktné. Práve preto by sa výrobcovia mali sústrediť na bezkontaktné nabíjanie. Treba si to predstaviť tak, že v parkovacej ploche – v betóne alebo inom materiáli – je vysielacia časť napojená na elektrinu a v aute je prijímacia časť. Sú to dve špirály. Keď sa autom nadíde na miesto, prebehne komunikačná stratégia, aby sa po vystúpení z auta mohlo začať nabíjanie. Je to elegantné riešenie, človek neprichádza do kontaktu s elektrinou. Teraz je však otázka, čo by sa stalo, keby sme pri nabíjaní zostali v aute. Mohlo by sa to diať napríklad na semafore – a pri čakaní na zelenú by sa auto mohlo dobíjať, je to vysoko účinné, aj za pol minúty by sa auto čiastočne dobilo. Teda otázka je, či by takéto intenzívne nabíjanie nepoškodilo človeka. Sú na to už vypracované normy, ktoré sú striktné. My sme vyvinuli prototyp bezkontaktnej nabíjačky, spojili sme sa s kolegami z Martina z Biomed-u a skúmali sme dopad elektromagnetického žiarenia pri nabíjaní na bunky. Bunky sme umiestňovali priamo do zariadenia, nad aj dookola, urobili sme špeciálny inkubátor so stálou teplotou 37 stupňov, urobili sme rôzne experimenty s elektrickou intenzitou. Máme prvé výsledky, kde sme ožarovali nervové bunky a bunky tkaniva spolu s nádorovými bunkami, pretože sme chceli zistiť, či to nebude mať naopak pozitívny efekt. Zatiaľ sme zistili, že to nemá negatívny dopad pre tie normy, ktoré sú definované automotive, tým pádom by nasadenie týchto systémov nemal byť nežiaduci pre biokompatibilitu. Máme v príprave ďalšie experimenty, kde sa chceme zamerať aj na pulzné nabíjanie.

V súčasnosti ste projektovým manažérom a hlavným koordinátorom projektu DSV (Dlhodobý strategický výskum) – Inovatívne riešenia pohonných, energetických a bezpečnostných komponentov dopravných prostriedkov.

No, áno, stal som sa ním (úsmev). Keď vyšla táto výzva, na univerzite sa tvorili tri veľké projekty. Ten jeden pripadol mne. Pre mňa to bola vtedy veľmi veľká výzva, niečo také som ešte dovtedy neabsolvoval. Musím povedať pravdu, že mi to zobralo dosť síl, bolo to stresové obdobie. Nakoniec bol tento projekt ako jediný univerzitný schvá-

lený. Čo je na ňom zaujímavé, je aj to, že téma projektu je robená tak, že sú v nej zastúpené všetky fakulty z hľadiska riešiteľského tímu. Téma mala vystihovať poslanie našej univerzity. Dlhodobo sme boli školou zameranou na dopravu, tak sme išli do inovatívnych riešení pohonných, energetických, bezpečnostných komponentov, je tu zahrnutá analýza dopadov na mikro-, makroekonomiku, infraštruktúry atď. Je to téma, kde sa nájde každý. Ďalšou podmienkou bolo zapojenie priemyselných partnerov, čo nebol výrazný problém, pretože sme našli konzorcium, ktoré sa chcelo do tohto projektu zapojiť a má čo povedať;



sú tu: EVPU, ktorý dlhodobo pracuje v oblasti trakcie, ZF Slovakia, čo je veľký podnik pôsobiaci v Trnave, vyrába komponenty pre automobily – v tomto projekte chce „abgrejdnúť“ svoje staré riešenia na nový horizont, chce sa zamerať na elektromobily, pretože v súčasnosti vyrába komponenty pre spaľovacie motory, prípadne hybridné vozidlá. V tomto projekte budeme riešiť komponenty pre čisté elektromobily. Ďalej CEIT, ktorý má širokospektrálne zameranie, a kolegovia z UPJŠ, kde pôsobí docentka Fedorková, ktorá je špička v oblasti vývoja nových štruktúr batériových systémov. Čo oni vyvinú, to by sme mali my z hľadiska elektroniky otestovať, prípadne vyvinúť takú elektroniku, ktorá by túto baterku chránila. Nové baterky potrebujú stále veľa elektroniky na to, aby nedošlo k haváriám. Možno ste zachytili v médiách, že jeden chalan si kúpil z Číny elektrokolobežku, dal ju nabíjať a tá začala horieť. Je to preto, lebo lítiové baterky potrebujú dohľadací systém, aby boli či už nabíjané alebo vyvíjané správne. Ak to tak nie je, batéria sa môže poškodiť do takej miery, že dôjde k poškodeniu jej obalu. Lítium môže reagovať s kyslíkom, začne horieť a nedá sa uhasiť. Posledným partnerom v projekte je STU z Bratislavy, ktorí majú dlhodobú spoluprácu s Volkswagenom, aj ich skúsenosti chceme pretažiť v tomto projekte. Výsledkom má byť podvozková platforma automobilu, kde bude možné modulárnym systémom meniť jednotlivé súčasti elektromobilu, či už baterku, výkonový polovodičový menič, elektromotor atď. a testovať to.

Dlhodobu sa snažíte o lepšie životné prostredie redukciami uhlíkovej stopy v doprave. Ako sa to dá?

Práve inovatívne riešenia, ale aj celá výkonná elektronika, sú zamerané na zvyšovanie účinnosti. Kontinuálne zvyšovanie účinnosti – iba tak sa dá uhlíková stopa zredukovať. Čím vyššia účinnosť, tým nižšie straty. Každá strata predstavuje teplo, s teplom ide ruka v ruku CO atď. Treba sa na to pozrieť už od výroby elektrickej energie v elektrárni a tá môže byť vyrábaná účinne – no ak za ňou bude nasledovať reťazec neúčinných systémov... Práve reťazec systémov je naša úloha, ako zvyšovať ich účinnosť. A znovu môžeme hovoriť o nabíjačkách pre telefóny, počítače – všetko má určitú účinnosť. Približne desať rokov dozadu bola norma na úrovni 80 – 85 percent účinnosti, no kontinuálne sa to zvyšuje. V špičke technológie výroby sa vieme dostať na 98 – 99

percent. To je podstata redukcie uhlíkovej stopy – zvyšovanie účinnosti. Z hľadiska efektivity výkonnostných systémov sme mali kvantum APVV, VEGA a KEGA projektov, pretože toto je téma, ktorej sa dá venovať z každej strany.

Vďaka medzinárodnej spolupráci ste pre študentov „zdvojili diplomy“. Čo to znamená?

Je to double degree. Nie je to ani tak zdvojenie diplomov, ako skôr zlúčenie štúdia medzi dvoma inštitúciami. Medzinárodná spolupráca je s kamarátmi z Katánie z Talianska. Všetko to vzniklo vďaka dobrým vzťahom, ktoré tam zakorenili náš pán dekan prof. Špánik s nebohým profesorom Consolim. Mňa potom zoznámili s mladšími kolegami a fungovala dlhodobá spolupráca, keď sme v rámci programu Erasmus chodievali na výmenné pobyty. Bola to intenzívna spolupráca aj v rámci mobilit študentov, najmä doktorandov. Teraz sa to trochu zastavilo, ale chodí sa stále.

Spolu s kolegami z Katánie organizujeme napríklad aj medzinárodnú vedeckú konferenciu Elektro. Raz mi tak kolega z Katánie povedal: „Mišo, prečo by sme neurobili dvojité diplomy?“ Ja som nevedel, čo to je. Oni už mali skúsenosť s inými takými spolupracami. Ide len o inžinierske štúdium, kde sú štyri semestre. Funguje to tak, že keď ide náš študent na tento dvojité diplom, prvý semester absolvuje u nás, druhý a tretí semester v Taliansku a posledný opäť u nás. Prácu študent vypracuje pod diktátom dvoch vedúcich – jeden tam, druhý tu, takisto štátnice u nás, aj v Katánii. A tak aj diplomy dostane dva.

Zakotviť celý proces aj legislatívne si vyžadovalo dosť dlhý čas a veľa byrokracie. Som rád, že sme to nakoniec zvládli, za pomoc ďakujem aj bývalému prodekanovi FEIT pre vzdelávanie a rektorátu univerzity. Teraz v júni by mali promovať prví traja talianski študenti. Z našej strany študuje zatiaľ jeden študent v Taliansku.

Jedným z dôvodov, prečo celá táto spolupráca vznikla, bol aj ten, že náš hosťujúci profesor Mario Cacciato z Talianska videl, že u nás prebieha výučba dosť prakticky – máme veľa labákov, študenti „makajú“, vedia, čo je to návrh, simulácia. U nich je štúdium oveľa viac teoretickejšie. Túto našu výhodu preto dosť oceňujú talianski študenti. Vďaka tomu nemali problém s uchádzaním sa o zamestnanie. Chcel by som vyzdvihnúť prácu všetkých, ktorí takto vyučujú na univerzite. Je to niečo, čím

by sme sa mali chváliť. Často sa skrývame a hanbíme, ale máme veci, ktoré sú dobré a použiteľné.

Ste aj školiteľom úspešných doktorandov – akí sú podľa vás študenti, na čo sa „chytia“, čo na nich funguje?

Sú také dve vzorky študentov – prvá skupina je veľmi šikovná, dalo by sa povedať, že je samomotivovaná. S nimi je to jednoduché, tých treba hnať výzvami. Na druhej skupine treba vytrvalo pracovať, sú „nenájdenní“. Treba im trochu otvoriť oči a ukázať im smer. Vždy sa chytia na praktické veci. Som toho názoru, že treba učiť populárne, brať študentov ako seberoovných, často vedia veci, ktoré ani ja neviem. Vzájomná výmena informácií a praktická činnosť v laborke a potom záver, keď vidia, že to funguje, to je pre nich najviac motivujúce.

V médiách prebehli správy o nedostatku čipov, pretože počas korony bol zvýšený dopyt po elektronike, v Suezskom prieplyve bol problém s loďou, navyše v Japonsku požiar obmedzil jednu z fabrik, ktorá pokrývala veľkú časť trhu s čipmi. Ako to teda je?

Máme na katedre štvorkolku, kde ešte dorábame riadiaci systém, aby sa to rozbehlo. Je tam procesor zložený z čipov. Je špecifický, no keď sme ho kupovali, stál sto eur. Teraz, keď sme ho chceli kúpiť, lebo sa pokazil, stál desaťtisíc eur. Je to prúser, lebo pri vstupe do masovej výroby sa veľmi dvíha cena konečného výrobku. Všetko išlo hore, je to cítiť. Čipy sú takmer všade a nahradíť ich – to by bolo veľmi zložité a bolo by to aj desaťnásobne väčšie zariadenie. Je to reálny problém, ale nemyslím si, že by mal trvať dlhodobo.

Ďakujeme za rozhovor!
Eva Vlčková
foto: Cyril Králik



Výsledky grantovej súťaže UNIZA pre študentov

2. stupňa a prezentácia posterov o najpopulárnejší projekt

V roku 2019 bol zavedený Grantový systém UNIZA a zároveň vyhlásená výzva rektora č. 2/2019 na podávanie projektov vedeckovýskumnej činnosti študentov 2. stupňa vysokoškolského štúdia v dennej forme.

Celkovo bolo v rámci výzvy podaných a Grantovou radou UNIZA navrhnutých na financovanie 31 žiadostí podaných individuálnymi riešiteľmi a riešiteľskými kolektívami zo šiestich fakúlt. Z dôvodu nepriaznivej epidemiologickej situácie spôsobenej ochorením Covid-19 došlo k predĺženiu času riešenia projektov. Aj v tejto náročnej situácii bolo úspešne vyriešených a ukončených 27 projektov.

Prezentovanie výsledkov riešených projektov sa uskutočnilo v dňoch 26.4.2021 a 27. 4. 2021 online prostredníctvom aplikácie MS Teams. Prezentácie projektov otvoril svojím príhovorom rektor prof. Ing. Jozef Jandačka, PhD. Zodpovední riešitelia a spoluriešitelia si pripravili prezentácie so zameraním na dosiahnuté výsledky riešených projektov, ktoré prezentovali pred hodnotiacou komisiou schválenou Grantovou radou UNIZA, vedúcimi projektov a prítomnými členmi akademickej obce UNIZA. Súčasťou prezentácií bola aj diskusia, pričom podkladom pre hodnotenie komisie boli tiež záverečné hodnotiace správy vypracované riešiteľmi. Predsedom hodnotiacej komisie bol rektor UNIZA, členmi prorektor pre vzdelávanie, prorektor pre vedu a výskum a prodekan pre vedu a výskum fakúlt, ktorých študenti sa zapojili do riešenia projektov v rámci výzvy. Hodnotenie projektov sa uskutočnilo v zmysle Smernice č. 180 v znení Dodatku č. 1 Grantový systém Žilinskej univerzity v Žiline a jej prílohy č. 3. Na základe hodnotení členov komisie boli všetky projekty zaradené do kategórie splnené, nakoľko dosiahli v zmysle hodnotiacej schémy hodnotu kvality projektu 3 a viac bodov z maximálnych 5 bodov. To svedčí o vysokej úrovni projektov ako aj o dosiahnutých zaujímavých výsledkoch.

Predstavujeme vám poradie projektov, ktoré sa umiestnili na prvých troch miestach v rámci grantovej súťaže v kategórii študenti 2. stupňa vysokoškolského štúdia:

1. miesto: **Bc. Richard Dvorský**, Fakulta prevádzky a ekonomiky dopravy a spojov
Názov projektu: Systém včasnej identifiká-

cie lokálnych atmosférických zmien počas letu

Počet získaných bodov: 4,83

Vedúci projektu: Ing. Pavol Pecho, PhD.

2. miesto: **Bc. Matúš Mrva**, Fakulta prevádzky a ekonomiky dopravy a spojov

Názov projektu: Experimentálny stav ťahových skúšok leteckého piestového spaľovacieho motora

Počet získaných bodov: 4,74

Vedúci projektu: Ing. Pavol Pecho, PhD.

2. miesto: **Bc. Matej Sitár**, Fakulta prevádzky a ekonomiky dopravy a spojov

Názov projektu: Konštrukcia reaktívneho motora určeného na meranie ťahových charakteristík a účinnosti vybraných druhov leteckých pohonných hmôt

Počet získaných bodov: 4,74

Vedúci projektu: Ing. Pavol Pecho, PhD.

3. miesto: **Bc. Branislav Kramár, Bc. Miroslav Kohútik**, Fakulta riadenia a informatiky

Názov projektu: Manažment dát pre kybernetickú bezpečnosť

Počet získaných bodov: 4,58

Vedúca projektu: Ing. Jana Uramová, PhD.

V období od 16. 4. 2021 do 14. 5. 2021 sa konala virtuálna výstava posterov s priebežnými výsledkami grantových projektov doktorandov a mladých vedecko-pedagogických pracovníkov do 35 rokov a záverečnými výsledkami grantových projektov pilotného ročníka grantovej súťaže UNIZA pre študentov 2. stupňa vysokoškolského štúdia. Počas tohto obdobia prebiehalo hlasovanie o najpopulárnejší poster grantového projektu.

V kategórii študent 2. stupňa štúdia - výzva č. 2/2019 súťažilo 27 posterov a najviac hlasov získal poster k projektu:

Manažment dát pre kybernetickú bezpečnosť

Riešitelia: **Bc. Branislav Kramár, Bc. Miroslav Kohútik**, Fakulta riadenia a informatiky

Počet získaných hlasov: 73

V kategórii študent 3. stupeň štúdia - výzva č. 1/2020 súťažilo 52 posterov a najviac hlasov získal poster k projektu:

Behaviorálny model manažmentu zmien podniku vo vzťahu k budovaniu konkurencieschopnosti v podmienkach trhovej ekonomiky

Riešiteľ: **Ing. Dávid Vrtaňa**, Fakulta prevádzky a ekonomiky dopravy a spojov

Počet získaných hlasov: 93

V kategórii mladý vedecko-pedagogický zamestnanec do 35 rokov - výzva č. 1/2020 súťažilo 54 posterov a najviac hlasov získal poster k projektu:

Nové typy izolačných materiálov pre vysokonapäťové zariadenia

Riešiteľ: **Ing. Štefan Hardoň, PhD.**, Fakulta elektrotechniky a informačných technológií

Počet získaných hlasov: 104

Z 1066 hlasujúcich, ktorí boli odovzdaním svojho hlasu zaradení do žrebovania o zaujímavú cenu, vedenie UNIZA náhodne vyžrebovalo: Bc. Branislava Michalíka, študenta z Fakulty prevádzky a ekonomiky dopravy a spojov.

Najúspešnejších riešiteľov projektov a ich vedúcich prijal dňa 25. 5. 2021 rektor UNIZA prof. Ing. Jozef Jandačka, PhD. a odovzdal im diplomy za najlepšie projekty, diplomy za najpopulárnejší poster ako aj ďakovné listy ich vedúcim projektov za úspešné vedenie projektov.

Podakovanie patrí všetkým riešiteľom, vedúcim ich projektov ako aj hodnotiteľom. Grantový systém UNIZA predstavuje významný motivačný nástroj pre realizáciu vedeckých nápadov študentov. Rektor prof. Ing. Jozef Jandačka, PhD. a členovia hodnotiacej komisie na základe kvalitných prezentácií a výsledkov grantových projektov študentov odporúčajú pokračovať v realizácii ďalšej výzvy pre projekty študentov. V súčasnosti je už pripravená výzva rektora pre podávanie projektov študentmi 2. stupňa vysokoškolského štúdia, ktorá bude vyhlásená v priebehu mesiaca jún, súčasťou výzvy budú aj niektoré novinky. Výzva rektora pre doktorandov a mladých vedecko-pedagogických zamestnancov do 35 rokov bola otvorená od 18. 5. do 18. 6. 2021 a v súčasnosti prebieha hodnotenie podaných žiadostí.

Vladimír Konečný,
prorektor pre vzdelávanie
Pavol Rafajdus,
prorektor pre vedu a výskum

Jednotné európske normy sú nevyhnutnosťou

Keď som prišla za doc. Ing. Jozefom Brončekom, PhD. z Katedry konštruovania a častí strojov SJF UNIZA, práve konzultoval – alebo lepšie povedané opravoval – bakalársku prácu. Rozprávali sme sa o študentoch, ale najmä o jeho práci, ktorá súvisí so spracovaním technických noriem, za ktorú dostal ocenenie z Úradu pre normalizáciu, metrológiu a skúšobníctvo SR.

Pán docent, je obdobie, keď študenti odovzdávajú záverečné práce. Ako sa darí študentom?

Sú šikovní študenti, ktorí mali prácu hotovú vo februári. Ale sú aj takí, ktorí majú prácu odovzdať tento týždeň, a ešte ju nemajú hotovú. Niekedy si asi myslia, že im budem opravovať aj pravopisné chyby, spôsoby citácie a zarovnanie vo Worde. Pritom existuje vzor, ktorý majú k dispozícii, ktorý si stačí vyhľadať, naštudovať a uplatniť. Stane sa, že nevedia preložiť ani odborné vety z češtiny. Ale nestážujem sa. Každý si musí nájsť svoje miesto, len musí chcieť. Nemám rád, keď študenti rezignujú. V živote sú predsa aj prekážky, ktoré treba prekonať.

Pri online vzdelávaní mi chýba osobný kontakt so študentmi. Treba ale povedať, že elektronizácia výučby v školstve posunula vzdelávanie dopredu, a to je dobre.

Pán docent, bola vám udelená Cena Vladimíra Lista za normalizáciu za rok 2020. Udeľuje sa za dlhoročnú externú spoluprácu so Slovenským ústavom technickej normalizácie (SÚTN). Ako dlho a akou formou so SÚTN spolupracujete?

Počul som, že tento rok dostali Cenu Vladimíra Lista z našej univerzity minimálne dvaja ľudia. Je to cena, ktorá sa udeľuje v Čechách aj na Slovensku každý rok. V minulosti táto cena bola udeľovaná Úradom pre normalizáciu a meranie. Československé normy mali už v minulosti nespochybniteľnú autoritu vďaka vysokej úrovni technického riešenia a úrovni ich normalizačného spracovania. Po rozdelení Československa sa vytvoril nový úrad – Úrad pre normalizáciu, metrológiu a skúšobníctvo SR, ktorý spadá pod ministerstvo hospodárstva. Technická činnosť sa realizuje prostredníctvom technických komisií. V komisiách pracujú odborníci delegovaní odbornými inštitúciami, firmami ako aj univerzitami. V roku 2004 som bol delegovaný našou fakultou za člena komisie TK 62 – Technická dokumentácia a geometrická špecifikácia výrobkov.

To, že som sa stal nominantom technickej komisie, nebola náhoda. Vedeniu fakulty ma odporučili moji kolegovia - docent Čillík, profesor Barysz a docent Žarnay, ktorí spolupracovali s Úradom pre normalizáciu a meranie už skôr. Keď boli títo moji kolegovia v dôchodkovom veku, hľadali nasledovníkov z vlastných radov. Ja som po nich „prebral žezlo“ a pokračujem v ich práci. Je mi ctou, že mi odovzdali svoje skúsenosti. A ja chcem rovnako v budúcnosti odovzdať moje skúsenosti tak, ako som ich ja prijal. Len tak sa môže zachovať kontinuita našej činnosti.

Od roku 2008 som predsedom technickej komisie SÚTN pre technickú dokumentáciu, rozmerové a geometrické špecifikácie výrobkov. Získané ocenenie Cenu Vladimíra Lista za normalizáciu za rok 2020 si vážim a teším sa z jej udelenia.

Musela sa po vstupe do Európskej únie prispôbiť aj legislatíva? Bolo potrebné vykonať veľa zmien vo vtedy platných technických normách?

Po skončení vysokej školy som pracoval sedem rokov v štátnej skúšobni. Tam som tiež pracoval s technickými normami. Za soci-

alizmu požiadavky trhu nahrádzali povinné hodnotenie výrobkov a požiadavky na výrobok sa predpisovali, resp. stanovovali z československých noriem. Tie boli v súlade s normami ISO a RVHP. Pri vstupe do Európskej únie sme museli v oblasti technických noriem prijať viaceré legislatívne zmeny. Musel prebehnúť proces harmonizácie slovenskej normalizačnej sústavy. Mnohé európske normy, ktoré vychádzali z noriem ISO, sme už na Slovensku poznali a mali sme ich v našej normalizačnej sústave zavedené ako normy RVHP. Napriek tomu sa museli reálne vydať nové európske normy. Snaha Úradu pre normalizáciu a meranie a členov technických komisií bola úspešná. V prvom kole sme do našej normalizačnej sústavy prijali okolo 6500 európskych noriem a v roku 2005 bolo v sústave noriem STN zavedených už okolo 8000 európskych noriem (CEN a CENELEC).

Komu prijaté normy pomáhajú (spoločnosti, študentom, firmám, partnerom z praxe...)?

Získané informácie a nové poznatky z novoprijatých noriem uplatňujem predovšetkým v publikačnej činnosti. Som spoluautorom siedmich vysokoškolských učebníc, desiatich skript, troch učebníc pre stredné odborné školy a troch vydaní Strojárskych tabuliek. Naš autorský tím napísal odborné knihy a učebnice, z ktorých sa môžu naši študenti učiť. S kolegami sme napísali učebnice aj pre stredné školy, kde sme technické normy podali zrozumiteľne a „čitateľne“. Terminológia používaná v technických normách býva totiž pre bežného čitateľa príliš odborná. Spolu s kolegami z Technickej komisie TK 62 a spolupracovníkmi zo SÚTN sme preto vydali aj „Strojárske tabuľky – výber z noriem“.

V sústave STN je približne 150 noriem z oblasti tvorby technickej dokumentácie. Našou činnosťou prispievame k tomu, aby technickí pracovníci v priemysle vedeli vytvárať, resp. čítať projektovú dokumentáciu. Ak poznáme normy a riadime sa nimi, vieme nakresliť, resp. prečítať výkres vytvorený na Slovensku, v Nemecku, v Číne aj v Japonsku. Môžeme spolupracovať na medzinárodných projektoch.

Často som pozvaný do firiem. Formou školenia zúčastneným približujem a vysvetľujem problematiku novoprijatých technických no-



riem, prípadne pomáham riešiť odborný problém. Technickí pracovníci vo firmách sú radi, že majú k dispozícii normy v slovenskom jazyku, vedia si ich ľahšie naštudovať a pochopiť ich zmysel.

V rámci normotvornej činnosti ste spracovateľom 23 nových slovenských technických noriem. Ako vyzerá tvorba noriem?

Ako som už spomínal, na Slovensku platia spoločné európske normy. Pri ich zavádzaní však nestačí normu iba preložiť. Ja nie som iba prekladateľ normy. Musím dohliadnuť na to, aby sa slovenská verzia normy zhodovala s originálom (ten je vydávaný v anglickom, francúzskom a v nemeckom jazyku). V norme sa nemôže uviesť nič viac a nič menej, ako je uvedené v origináli. Na základe dlhoročných skúseností získaných pri preberaní predchádzajúcich noriem viem, aká odborná terminológia sa použila v iných normách. Takže dbám aj na to, aby sa vo všetkých normách používala jednotná terminológia. Samozrejme, nikdy na norme nepracujem sám. Ja osobne návrh normy vypracujem. Mám odborných spolupracovníkov, ktorí si návrh prečítajú a pripomienkujú. Novú terminológiu a definície termínov odsúhlasujú členovia komisie.

Komisia schvaľuje aj nové normy STN. Nedávno sme v komisii riešili



doc. Ing. Jozef Bronček, PhD.

Je dlhoročným predsedom technicko-normalizačnej komisie TK 62. Podieľal sa na spracovaní pripomienok pracoviska k návrhom viacerých slovenských technických noriem.

Pôsobí ako učiteľ, výskumník, školiteľ a popularizátor normalizácie pre širokú odbornú verejnosť. Prednášal na seminároch o technickej normalizácii a napísal aj množstvo odborných článkov. Je žiadaným a erudovaným odborníkom v oblasti problematiky GPS, ktorú propaguje vo firmách zaoberajúcich sa výrobou komponentov predovšetkým v automobilovom priemysle.

zaujímavý prípad. Slovenskí turisti, združení v Klube slovenských turistov, potrebovali revidovať normu „Turistické značenie“. Cieľom bolo aktualizovať doteraz platnú normu a rozšíriť ju o nové značenia a nové kapitoly, ako sú označovanie značkových jazdeckých trás, tematicky značkových trás a značkových trás pre hendikepovaných ľudí (vozičkárov). Kolektív autorov normu spracoval a naša komisia ju pripomienkovala a schválila.

Oblasť technických noriem tiež reflektuje rýchly životný štýl?

Niekedy hovorím, že vývoj v oblasti noriem GPS ide tak rýchlo, že obrazne povedané rýchlik s informáciami je už v Košiciach a technickí pracovníci zodpovedajúci za konštrukciu a výrobu sú ešte stále v Žiline. Na takejto úrovni sú dnešné meracie a vyhodnocovacie systémy. Napríklad špecialisti, ako sú konštruktéri, majú problém správne predpísať špecifikácie pre vlastnosti výrobku a technologovia zase majú problém, ako zabezpečiť pri výrobe ich tvar a rozmery. Rovnako je problémom správne prečítať výkres dodaný zahraničným zákazníkom. Použitie harmonizovanej GPS normy zabezpečuje jednotný výklad požiadaviek, ako aj ich verifikáciu meraním. A preto je dôležitá osвета, ako aj systém celoživotného vzdelávania pracovníkov v tejto oblasti v priemysle. A toto je priestor pre nás, vysokoškolských odborníkov, ako môžeme pomôcť firmám.

Často vás oslovujú firmy, aby ste im pomohli vyriešiť technický problém?

Áno, často s kolegami z fakulty riešime technické problémy, ktoré majú vo firmách. V rámci uskutočnených školení vo firmách som preškolil stovky technických pracovníkov. Medzi nimi bolo veľa našich bývalých absolventov. Vždy ma poteší, keď sa ku mne hlásia. Je to dobrý pocit, keď máme pozitívnu spätnú väzbu z firiem. Iste – musíme obetovať čas a vynaložiť úsilie, aby sme spracovali výklad určitého problému. Na druhej strane nám firmy vychádzajú v ústrety napríklad tým, že študenti u nich môžu urobiť bakalársku či diplomovú prácu. A takáto spolupráca nás teší rovnako. Mám mladých šikovných kolegov, ktorí sú ochotní pomôcť riešiť problémy. Som na nich hrdý. Verím, že niektorý z nich sa stane mojim nástupcom v oblasti normalizácie.

Práca s normami je precízna a náročná na čas. Kedy ju stihnete vykonávať?

T tejto činnosti sa venujem najmä cez víkendy. Mám však veľkú podporu zo strany mojej manželky.

Šírite takto dobré meno univerzity.

Áno, naši študenti majú nové a kvalitné informácie. My vieme poskytnúť užitočné rady firmám, firmy nás vedia podporiť formou spolupráce na spoločných projektoch alebo ako sponzori pri vydávaní kníh.

Čo by ste odkázali čitateľom?

Veľmi by som chcel, aby sme boli k sebe navzájom prajní.

Ďakujeme za rozhovor!

Eva Vlčková

foto: Cyril Králik

TRANSCOM 2021 – oficiálne aj neoficiálne

Žilinská univerzita v Žiline sa už 14. raz stala organizátorom prestížnej medzinárodnej vedeckej konferencie TRANSCOM 2021, ktorej cieľovú skupinu predstavujú mladí vedeckí pracovníci, doktorandi a ich škoolitelia. Od roku 1995 sa pravidelne každý druhý rok uskutočňujú vedecké stretnutia účastníkov a prezentácie výsledkov ich vedeckého výskumu so zameraním na dopravu. TRANSCOM 2021 bol mimoriadny – po prvýkrát on-line.

TRANSCOM 2021 - OFICIÁLNE

Vedecký výbor konferencie tvorilo 55 významných odborníkov, z nich 33 bolo mimo Slovenska. Súhlas s odbornou garanciou publikovaných článkov udelili prof. Ján Bujňák (UNIZA) a prof. Mario Guagliano (University of Parma, Taliansko). Organizačným garantom konferencie bol prorektor pre vedu a výskum prof. Pavol Rafajdus a termínom realizácie konferencie sa stal posledný májový týždeň, 26. - 28. mája 2021.

Prostredníctvom MS TEAMS ponúkol TRANSCOM 2021 v online priestore 25 sekcií, ktoré reflektovali tematické zameranie konferencie. Každý z 268 registrovaných príspevkov prešiel recenzným konaním (minimálne dvaja recenzenti) a tiež kontrolou v antiplagiátorskom systéme. Celkovo bolo akceptovaných 236 príspevkov zo 17 krajín sveta. Všetky akceptované a prezentované konferenčné články budú uverejnené v osobitnom vydaní Transportation Research Procedia, známeho online vedeckého časopisu s otvoreným prístupom indexovaného v SCOPUSE, ktorého vydavateľom je Elsevier.

Prehľad počtu publikovaných príspevkov podľa konferenčných tém:

Tematické zameranie konferencie TRANSCOM 2021	Počet článkov	Z UNIZA	Ostatné	SPOLU počet akceptovaných článkov
Operation and Economics in Transport	69	24	39	63
Mechanical Engineering in Transport	58	7	46	53
Electrical Engineering in Transport	27	0	21	21
Civil Engineering in Transport	31	11	18	29
Management Science and Informatics in Transport	25	6	11	17
Safety and Security Engineering in Transport	55	17	34	51
Travel and Tourism Studies in Transport Development	3	0	2	2
SPOLU	268	65	171	236

V rámci otvorenia konferencie TRANSCOM 2021 vystúpila osobnosť medzinárodného významu prof. Andrea Segalini svojou prednáškou s názvom: Role of geotechnical monitoring in civil engineering activities: modern approaches and future developments. Predsedajúci jednotlivých sekcií boli pozvaní z radov členov vedeckého výboru konferencie, oslovení boli aj ďalší odborníci, spolu bolo vystavených 47 certifikátov pre chairmanov a co-chairmanov. Reporty z MS TEAMS o účasti dokázali celkovo 304 jedinečných prihlásení na niektorú zo sekcií (bez zamestnancov oddelenia pre vedu a výskum a po odstránení duplicit), z uvedeného počtu až 112 s atribútom „STUD...@uniza.sk“. Keďže v tomto prípade išlo o doktorandské kontá, je možné konštatovať aktívny záujem zo strany nádejných vedcov UNIZA o túto konferenciu.

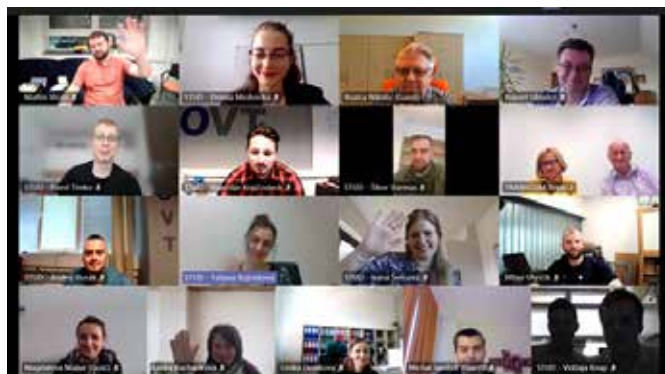
Doklad o účasti bol odoslaný na email každému prezentujúcemu účastníkovi v súhrnnom počte 226, neúčast na konferencii bola v porovnaní s predchádzajúcimi ročníkmi rekordne nízka, iba 10 článkov nebolo odprezentovaných, z toho 4 zo SR (UNIZA), 4 z Ruska a 2 z ČR. Kým si však mohli prezentujúci nájsť v emailovej schránke svoje certifikáty z konferencie, bolo potrebných minimálne 15 mesiacov organizačnej prípravy. Pozývame Vás na stručné nahliadnutie do jej zákulisia.

TRANSCOM 2021 - NEOFICIÁLNE

Klbko 14. ročníka konferencie TRANSCOM 2021 sa začalo odvíjať na začiatku roka 2020 a to určením termínu. Tri dni: 26. až 28. máj 2021. A organizačná rýchlosť nadobudla plné obrátky: zloženie organizačného výboru, určenie hlavných a pod-tém. Prvé z mnohých spoločných stretnutí, prvé z mnohých úloh. Aby sa mohli príspevky publikovať v prestížnom vydavateľstve Elsevier v Transportation Research Procedia, bola potrebná trpezlivá mailová komunikácia. Samozrejme, musel byť dodržaný legislatívny rámec celého procesu – nasledovalo prvé z verejných obstaraní: Výnimka zo smernice č. 183/2019, publikovanie vedeckých príspevkov konferencie TRANSCOM 2021. Ďalšie verejné obstarávanie sa týkalo ubytovania. Tu sme naozaj aktívne hľadali, osobne navštívili niekoľko hotelov s cieľom vybrať ten najlepší, najvhodnejší a v neposlednom rade aj cenovo najpriateľnejší. Grand hotel Bellevue je úžasný, priestorovo aj umiestnením dokonale vyhovujúci – námietky z minulých ročníkov sa týkali výhradne finančnej náročnosti. Ale nakoniec malo toto verejné obstarávanie svojho víťaza: potvrdil sa opäť výber lokality z predchádzajúcich dvoch ročníkov.

Termíny, články, recenzie

Nastal čas aktualizácie webstránky a rozposlanie „Call for paper“. Prvé termíny. Prvé predĺženia termínov. Posledné termíny. Predĺženia posledných termínov. Predĺženia predĺžených termínov a posledné výnimky. Konferenčný systém sa úspešne plnil - registrácie, články. Celkovo sme pracovali s 268 článkami, ktorých autori pochádzali z rôznych kútov sveta: Bosna a Hercegovina, ČR, Nemecko, Rakúsko, Španielsko, Fínsko, Indonézia, Malajzia, Poľsko, USA a mnohé ďalšie. Z rodného Slovenska bolo zaregistrovaných 196 článkov. Do organizačného tímu pribudli funkcie editorov a recenzné konanie sa začalo. Mesiace prideľovania recenzentov, zhotovovania recenzií, zapracovávanie pripomienok, overovania zapracovaných pripomienok a nakoniec mal každý článok predpripravené výsledné stanovisko. Kombinácia dvoch nezávislých oponentov: akceptácie bez pripomienok, s malými pripomienkami, s veľkými pripomienkami, alebo dokonca zamietnutia článku, predurčila návrh definitívneho rozhodnutia.



Virtuálne alebo prezenčné?

Do organizačného procesu ako veľký výkričník vstúpilo ťažké rozhodovanie o forme realizácie konferencie. Virtuálne alebo prezenčné? Zachovať tradíciu v nádherných Vysokých Tatrách? Čo ak účastníci nebudú môcť pricestovať? Povolili by hygienici pár dní pred konferenciou jej realizáciu? Úvahy o hybridnej organizácii konferencie brzdlí komplikácie ohľadne rôznych výšok vložného. A tak, chciac – nechciac, museli sme sa zmieriť s tým, že v roku 2021 bude konferencia TRANSCOM on-line.

Aktívna komunikácia

Medzitým prakticky s každým jedným účastníkom konferencie nastala aktívna a často veľmi rozsiahla komunikácia na tému vložné a fakturácia. Veľké poďakovanie za neuveriteľnú trpezlivosť a ochotu pomôcť vyriešiť požiadavky účastníkov patrí Gabike Adamíkovej, ktorej rukami prešli všetky vystavené interné aj externé faktúry, vrátane predfaktúr. A kým na jednej strane prebiehal boj o správny obsah účtovného dokumentu, druhý organizačný front zápasil s finalizáciou článkov. Svoje by o tom určite vedel porozprávať najmä doc. Koháni, ktorý nakoniec ešte každý článok dôkladne skontroloval, aby bola dodržaná predpísaná šablóna a všetky dokumenty vyhoveli stanoveným požiadavkám vydavateľa. A nebola to kontrola jednoduchá, rýchla ani rutinná.

Online – ale cez čo?

Rozhodnutie o virtuálnej realizácii konferencie viedlo k ďalším otázkam: Webex, Live Event, alebo MS TEAMS? S veľkou dôverou sme privítali návrh kolegov z CeIKT vytvoriť 8 hlavných MS TEAMS účtov, aby účastníci mohli len kliknúť na link (či už z programu alebo z doručenej pozvánky) a stretnutie sa mohlo začať. Žiadne prihlasovanie, žiadne špeciálne individuálne účty, žiadne ďalšie heslá. Nastal ten správny čas pripraviť harmonogram celej konferencie, rozvrh tém, sekcií, celý predbežný program. A zisťovanie, kto bude prezentovať, spolu so základnými inštrukciami pre všetkých účastníkov. A MS TEAMS pozvánky – tak starostlivo naplánované. Ale na poslednú chvíľu sme museli riešiť problém s ich doručením – nie všetky emailové kontá si rozumeli s aplikáciou MS TEAMS. A navyše niekedy nie je ľahké si vybrať z toľkých možností: emailové účty zriadené univerzitou, fakultou, či pracoviskom – účty doktorandské, účty pracovné a nakoniec: mnohí nahlasovali gmail ako kontaktnú adresu, aby mali istotu, že im pozvánka naozaj bude doručená. Po-

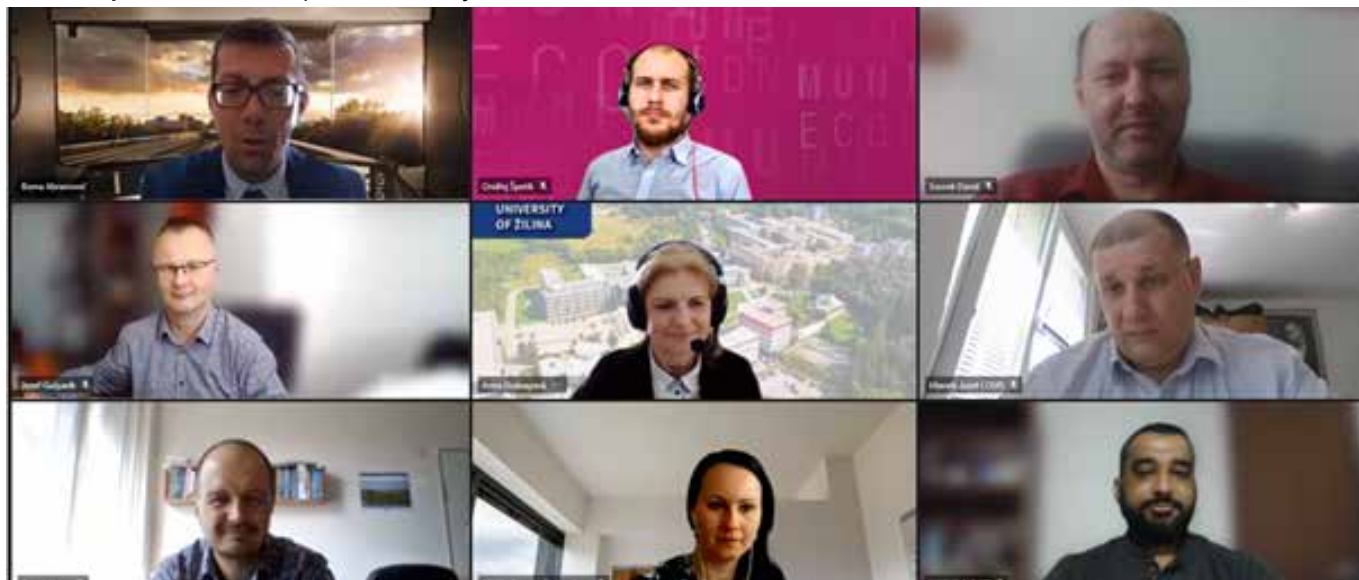
pri riešení týchto otázok prebiehalo zároveň interné dokončovanie Zborníka abstraktov TRANSCOM 2021. Ďalšie veľké poďakovanie patrí doc. Kohánimu, ktorý ho zostavil a skompletizoval.



Šťastie na tú správnu chvíľu

Nakoniec prišiel deň „D“ – slávnostný Opening session s príhovorom pána rektora a v správnom čase privítanie vzácneho hosťa s úvodnou prednáškou. Plynulé pokračovanie paralelnými sekciami podľa stanoveného programu, povzbudivé: „the floor is yours“, občas nesmelé predstavenie vedeckých výskumov a na konci prezentácie priestor na otázky – často na pleciah chairmanov. Anglický jazyk bol pre málokterého účastníka materinským jazykom, ale je to striktná podmienka konferencie, a tak znel počas všetkých prezentácií – s rôznou istotou, rýchlosťou a kvalitou prednesu. Srdcom a dušou každej sekcie boli chairmani, spolu s nimi co-chairmani a kolegovia, ktorí technicky zabezpečili hladký priebeh v sekcii. Môžeme byť pyšní na ich múdrosť, nadhľad a trpezlivosť, ktorá bola neraz tak veľmi potrebná. Z tohto všetkého sa dá učiť, čerpať skúsenosť, brať si príklad. Možno až príliš rýchlo prišiel čas na Closing session: úprimné poďakovanie prorektora prof. Rafajdusa účastníkom konferencie nasledovaná krátkou prezentáciou printscreenových momentiek z niektorých sekcií. Žiaľ, nie všetkých. Ale aj o tom to je – mať šťastie na tú správnu chvíľu, tú správnu sekciu, tú správnu konferenciu. Napríklad aj na náš – váš TRANSCOM 2021 – online. PS: dúfame, že iba jedenkrát a naposledy v tejto forme. Join us for the 15th International scientific conference TRANSCOM 2023.

Katarína Poláčková, OVA



20. výročie vzniku EUA

História EUA a jej poslanie

Európska univerzitná asociácia (EUA), jedna z najvýznamnejších organizácií v Európe pôsobiaca v priestore európskeho vysokoškolského vzdelávania (EHEA), si pripomína 20. výročie vzniku. Vznikla v roku 2001 spojením dvoch celeurópskych organizácií Asociácie európskych univerzít a Konferencie rektorov Európskej únie. V súčasnosti zastupuje a spája 800 vysokoškolských inštitúcií a 33 národných rektorských konferencií, vrátane UNIZA a Slovenskej rektorskej konferencie.

Poslaním EUA je podporovať rozvoj uceleného systému vzdelávania a výskumu na európskej úrovni prostredníctvom štúdií, projektov a služieb členom v týchto oblastiach:

- podpora európskych politík, ktoré posilnia úlohu univerzít pri rozvoji európskej znalostnej spoločnosti v rámci EHEA;
- podpora príležitostí na vytváranie sietí medzi národnými rektorskými konferenciami, národnými organizáciami a národnými združeniami;
- zvyšovanie viditeľnosti európskych univerzít na celom svete;
- ovplyvňovanie významných inštitúcií na európskej, národnej a regionálnej úrovni;
- informovanie členov o politických diskusiách, ktoré majú vplyv na ich rozvoj;
- rozvoj odborných znalostí univerzít prostredníctvom projektov - vytváranie pracovných skupín so zameraním na aktuálne témy EHEA;
- posilnenie vedenia a riadenia inštitúcií prostredníctvom vzájomného učenia sa, výmeny skúseností a prenosu najlepších postupov;
- zvyšovanie medzinárodného rozmeru v pôsobení univerzít zlepšením spolupráce medzi jej členmi a nadviazaním dialógu s partnerskými inštitúciami z celého sveta.

EUA je iniciátorom a organizátorom mnohých podujatí, konferencií a pracovných skupín na celeurópskej úrovni. Zameriava sa predovšetkým na témy spojené s internacionalizáciou vzdelávania, implementáciu bolonského procesu a celoživotného vzdelávania, na prepájanie vzdelávania a výskumu, autonómiu a financovanie univerzít, komunikačné stratégie a doktorandské vzdelávanie. Dôležitú úlohu má v príprave zapojenia univerzít do EÚ programov Horizont a Erasmus, formulovaním potrieb zo strany vysokoškolských inštitúcií. Medzi významné aktivity patrí program Inštitucionálnej evalvácie univerzít a formovanie stratégií a štandardov v oblasti zabezpečenia kvality VŠ.

EUA a Žilinská univerzita v Žiline

Žilinská univerzita v Žiline patrí medzi aktívnych členov EUA, požiadala o členstvo ako jedna z prvých slovenských univerzít v roku 2001. Iniciátorom bol vtedajší rektor a prezident SRK pán profesor Milan Dado (rozhovor s profesorom Dadom bol uverejnený v univerzitnom časopise Spravodajca UNIZA 2/2021).

Pri hodnotení prínosu členstva UNIZA v EUA za obdobie od zapojenia univerzity, je potrebné vyzdvihnúť EUA aktivity, ktoré mali vplyv na formovanie systému riadenia a zabezpečenia kvality vzdelávania na UNIZA. Bola to účasť univerzity v projektoch Quality Culture a v inštitucionálnom programe evalvácie UNIZA.

Po prvýkrát Žilinská univerzita v Žiline požiadala EUA o inštituci-

onálnu evalváciu v roku 2002. Druhýkrát absolvovala následnú evalváciu EUA v roku 2006 v rámci projektu evalvácie slovenských vysokých škôl, ktorá bola podkladom pre komplexnú akreditáciu slovenských vysokoškolských inštitúcií v roku 2008. Prvý projekt inicioval prof. Dado, druhý projekt evalvácie v rámci evalvačného programu EUA bol zorganizovaný Slovenskou rektorskou konferenciou a Ministerstvom školstva SR. Cieľom projektu bol rozvoj slovenských vysokých škôl v Európskom vysokoškolskom priestore, rozvoj mechanizmov pre riadenie kvality v rámci vnútornej štruktúry vysokej školy a zlepšovanie kvality strategického riadenia vysokej školy.

Zámerom inštitucionálnej evalvácie EUA nebolo hodnotiť kvalitu vzdelávania a výskumu, ale preskúmať procesy a mechanizmy, ktoré sú zavedené na meranie a zabezpečovanie kvality vysokoškolskej inštitúcie. Základom evalvácie bolo samohodnotenie inštitúcie vypracované na základe metodiky EUA. Výsledky samohodnotenia a odporúčaní expertov EUA boli impulzom pre UNIZA na budovanie a zavedenie systému zabezpečenia kvality.

Od vstupu do EUA vrcholoví predstavitelia UNIZA, rektori a proktori, sa aktívne zúčastňovali výročných konferencií EUA, ako aj tematických konferencií. Taktiež je potrebné spomenúť pôsobenie prof. Mariána Dzimka, bývalého prorektora UNIZA, v evalvačnom tíme expertov EUA.

EUA a budúcnosť vysokoškolského vzdelávania v európskom vysokoškolskom priestore

V súčasnosti UNIZA, spolu s ostatnými členskými slovenskými a zahraničnými univerzitami, profituje z členstva v EUA predovšetkým získavaním najnovších informácií v budúcom smerovaní VŠ vzdelávania v Európe a vo svete, zdieľaním spoločných hodnôt a účasťou na konferenciách a tematických seminároch EUA. UNIZA sa pravidelne zúčastňuje na zasadnutiach Valného zhromaždenia EUA (General Assembly) organizovaných v rámci každoročných výročných konferencií EUA.

V apríli 2021, počas 22. zasadnutia Správnej rady EUA, prezident EUA Michael Murphy pri vyhodnocovaní aktivít skončeného roka uviedol, že toto obdobie nemá obdobu v doterajšej histórii moderného VŠ vzdelávania. Vo všetkých oblastiach života nastali zmeny v dôsledku pandémie. Pri hodnotení jej dopadu na univerzitný sektor možno skonštatovať, že napriek niektorým názorom, že univerzity reagujú na zmeny vo vzdelávaní pomaly, vysokoškolské inštitúcie reagovali pozoruhodným spôsobom na nové výzvy, takpovediac z večera do rána. V priebehu veľmi krátkeho času prešli od fyzických k virtuálnym vzdelávacím a výskumným aktivitám. Vedci z univerzít radili vládám ohľadom opatrení v oblasti verejného zdravia, mnoho VŠ inštitúcií ponúklo podporu zdravotníctvu výrobou ventilátorov a ochranných štítov a mnohými inými spôsobmi. Pochválil členov EUA za preukázanie takýchto iniciatív. Prezident Murphy ďalej uviedol dúfajúc, že kríza sa blíži ku koncu, že je potrebné poučiť sa z dôsledkov krízy na urýchlenie transformácií v oblasti digitálneho vzdelávania, digitalizáciu riadiacich procesov VŠ všeobecne, na mobility a internacionalizáciu, ako aj na mnohé ďalšie oblasti spojené s VŠ vzdelávaním. V nasledujúcom období EUA bude spájať a podporovať svojich členov pri vyhodnocovaní zmien a získaných poznatkov.

Lenka Kuzmová, OMVaM

Plán udržateľnej mobility pre mesto Banská Bystrica

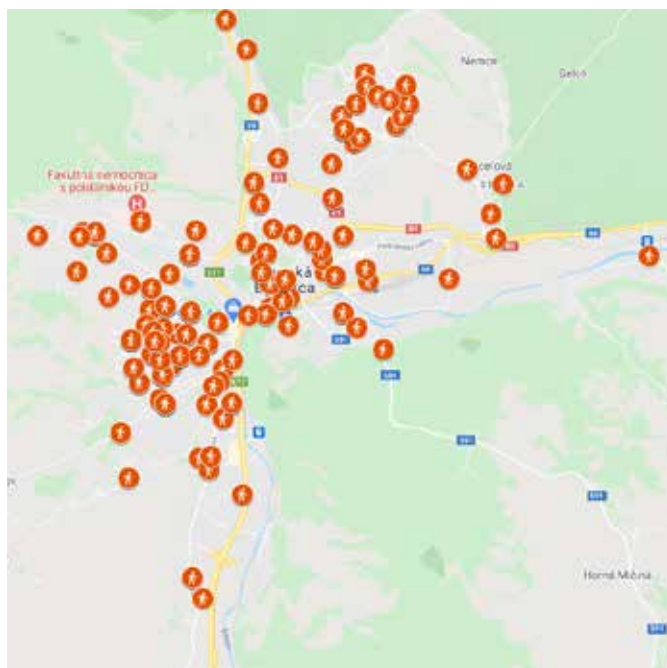
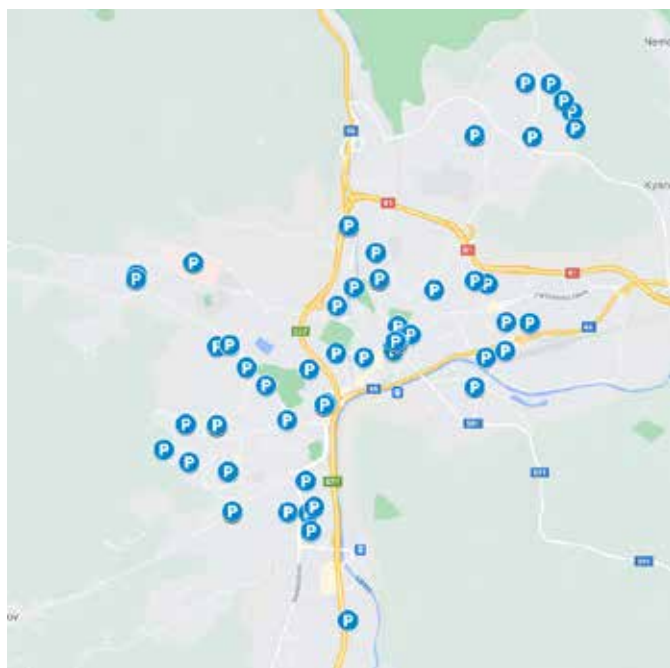
Asi každé slovenské mesto zažíva dennodenne problémy spojené s dopravou a chce ich riešiť. Podobne aj mesto Banská Bystrica sa chce zamerať na riešenie dopravy strategicky a systematickým postupom, preto vyhlásilo verejné obstarávanie na dodanie Plánu udržateľnej mobility funkčného územia mesta Banská Bystrica. Funkčného územia preto, lebo okrem krajského mesta bude plán riešiť aj 16 okolitých obcí. V procese verejného obstarávania bola úspešná Žilinská univerzita v Žiline zastúpená katedrou cestnej a mestskej dopravy, ktorá je hlavným riešiteľom tohto projektu. Projekt začal tento rok a mal by sa ukončiť v roku 2022.

Riešiteľský kolektív pod vedením doc. Mariána Gogolu je poskladaný z viacerých expertov, pre jednotlivé druhy dopravy ako aj oblastí, ktoré sa v tomto dokumente budú riešiť. Projekt je rozdelený na 3 etapy, prvá etapa je zameraná na analýzu súčasného stavu a prípravu budúcich scenárov ako aj zber údajov, druhá etapa tvorí návrhovú časť a v tretej sa navrhované opatrenia musia podrobiť procesu SEA, teda hodnoteniu dopadu na životné prostredie. Samozrejme, že na proces príprav má trochu dopad aj pandémia COVID-19, takže sa mierne musel upraviť spôsob prípravy. Ten bol začiatkom roka nastavený hlavne na zapojenie obyvateľov a stakeholderov prostredníctvom digitálneho a online prostredia. Základný rozdiel medzi Plánom udržateľnej mobility a ostatných strategických dokumentov, ktoré sú zamerané na plánovanie dopravy, je dôraz na zapojenie obyvateľov do samotného procesu plánovania.

Tí okrem pripomienkovania problémov a lokalít, ktoré potrebujú riešenie, budú môcť vytvárať aj scenáre, ktoré by chceli pre svoje mesto v budúcnosti. Prvým krokom bolo teda vybrať základné charakteristiky, ktoré by obyvatelia chceli pre Banskú Bystricu. Hlasovaním sa vyjadrili, že by chceli zelené, bezpečné a ekologické mesto. Nasledoval ďalší krok, ktorý pozostával z hodnotenia jednotlivých druhov dopravy, dopravnej infraštruktúry, pričom obyvatelia mohli a stále sa môžu vyjadrovať k súčasnému stavu, či už ciest, údržby chodníkov, cyklotrás, služieb verejnej osobnej dopravy, upokojuvaniu ulíc, riešeniu križovatiek ako aj lokalít, ktoré považujú za nebezpečné. Samozrejme, veľkou témou je aj parkovanie, ktoré si vyžaduje skutočne systematické riešenie, keďže situácia s rastom automobilizácie začína byť najmä na sídliskách neúnosná. Doteraz sa podarilo vyzbierať vyše 1500 podnetov, ktoré poslúžia na analýzu súčasného stavu dopravy a mobility. Na obrázku sú uvedené niektoré výstupy lokalít, ktoré by obyvatelia chceli riešiť, či už chodníky alebo napríklad parkovanie.

Veríme, že odborný tím zo Žilinskej univerzity preukáže svoje schopnosti pri riešení dopravy na reálnom príklade mesta Banská Bystrica a pomôže naplánovať dopravný systém skutočne z pohľadu udržateľnosti.

Marián Gogola, FPEDAS



Váš názor nás zaujíma!

Vážení čitatelia,

v týchto dňoch prebieha prieskum čítanosti Spravodajcu. Venujte nám cca 2-3 minúty a vyplňte online formulár. Údaje a podnety zbierame prostredníctvom google formulára, ktorý zamestnanci dostanú do e-mailovej schránky. Formulár je prístupný na webe: www.edis.uniza.sk – Spravodajca UNIZA.

Vaše odpovede očakávame do konca júla. Zapojte sa a pomôžte nám robiť časopis tak, aby sa páčil aj vám!

Redakcia Spravodajcu

Na FHV sa diskutovalo o pandemickej kríze

Dňa 12. apríla sa na pôde Fakulty humanitných vied uskutočnila odborná diskusia s medzinárodným obsadením, venujúca sa historickým, právnym a filozofickým aspektom súčasnej pandemickej krízy. Diskusia sa pripravovala pod taktovkou dekanky FHV PhDr. Slavky Pitoňákovej, PhD., vedúcej KFaR Mgr. Jany Dzuriakovej, PhD a zástupcu vedúcej KFaR Mgr. Jakuba Šveca, PhD. Hostami udalosti boli doc. PhDr. Zlatica Zudová-Lešková, CSc. z Historického ústavu Akadémie vied Českej republiky, doc. Mgr. Ulrich Wollner, PhD z Katedry filozofie FF UMB a doc. JUDr. Ján Štefanica, PhD. Moderátorom akcie bol Mgr. Jakub Švec, PhD.

ODBORNÁ DISKUSIA K SÚČASNÝM PRÁVNYM,
HISTORICKÝM A FILOZOFICKÝM OTÁZKAM

KONTEXTY A MOŽNOSTI PANDEMICKEJ KRÍZY

KATEDRA FILOZOFIE A RELIGIONISTIKY
FAKULTA HUMANITNÝCH VIED
ŽILINSKÁ UNIVERZITA V ŽILINE

Doc. JUDr. Ján Štefanica, PhD.,
(právne aspekty)

Doc. Mgr. Ulrich Wollner, PhD.
(FF UMB, filozofické aspekty)

Doc. PhDr. Zlatica Zudová-Lešková, CSc.
(Historický ústav AV ČR, historické aspekty)

Moderuje Mgr. Jakub Švec, PhD.
(KFaR, FHV, ŽU)

12. APRÍL | 2021 | 13:00
ONLINE PROSTREDNÍCTVOM MS TEAMS

Kontakt: jakub.svec@fhv.uniza.sk
Link pre okamžité pripojenie do diskusie bez registrácie na:
fhv.uniza.sk/diskusia
Facebook: [diskusia.kfr](https://facebook.com/diskusia.kfr)

ŽILINSKÁ UNIVERZITA V ŽILINE
Fakulta humanitných vied
Katedra filozofie a religionistiky

DISKUSIA
HISTORICKÉ,
FILOZOFICKÉ A PRÁVNE
KONTEXTY SÚČASNEJ
KRÍZY

12. APRIL | 2021 | 13.00

Docentka Zudová-Lešková ponúkla vo svojom bohatom prejave hĺbkové analýzy najvýraznejších pandemických kríz, ktoré priamo i nepriamo vplývali na územie dnešnej Slovenskej republiky. Účastníci sa mohli dozvedieť okrem iného aj o iných ochoreniach, ktoré sužovali územie Rakúsko-Uhorska, resp. Československa, pričom sa doc. Zudová-Lešková zamerala predovšetkým na Španielsku a Hongkongskú chrípku.

Ako poznamenala, zmienené ochorenia mali podľa historických záznamov v niektorých ohľadoch ešte horšie následky, ako tie, ktoré nám prináša dnešná pandémia. Zaujímavou informáciou bolo objasnenie dobovej prevencie proti vírusovým ochoreniam, ktoré sa, aj podľa doc. Zudovej-Leškovej, v zásade nelíšili od tých súčasných (osobná hygiena,

odstup, nosenie rúška).

Doc. Štefanica poskytol poslucháčom zaujímavý politicko-právny background, ktorý je podľa jeho slov nevyhnutné sledovať pri posudzovaní jednotlivých krokov národných vlád v boji s pandémiou. Upozornil na absenciu kontinuity národných a medzinárodných politických ale aj nepolitických organizácií, ktorá sťažuje boj s pandémiou. Zároveň upozornil aj na niektoré riziká, ktoré sú spojené s aplikáciou opatrení proti pandémii, pričom sa zamerl na tzv. „fake news“ s apelom na študentov, aby pôvod informácií preverovali a zároveň sa neobmedzovali len na jeden zdroj informácií. Vstup doc. Štefanicu bol obohatený aj o zaujímavú interpretáciu pozadia spoločensko-politických diania v čase pandémie, ale aj mimo nej.

Filozofickým aspektom súčasnej pandemickej krízy sa vo svojom bloku venoval doc. Wollner, ktorý prehodnotil možnosti a limity osobnej slobody jednotlivca v občianskej spoločnosti. Spolu s moderátorom Dr. Švecom viedol diskusiu o najväčších zástancoch slobody, demokracie a individuality. V príspevku sa snažil vysvetliť a obhájiť ideu priority slobody občana, no zároveň objasniť aj jeho povinnosti. Rovnako ako doc. Štefanica zdôraznil potrebu verifikácie získavaných informácií.

Na diskusii sa zúčastnili študenti Žilinskej univerzity ako aj odborná či neodborná verejnosť, pričom počet účastníkov presiahol hranicu sto. V závere diskusie prebehlo poďakovanie zo strany organizátorov ako aj samotných účastníkov s vôľou k ďalšej spolupráci v rámci nadchádzajúcich pripravovaných akademických akcií FHV pre ďalšie ročníky tohto podujatia. Organizátori by aj touto cestou chceli poďakovať cteným hosťom ako aj všetkým zúčastneným za prejavenú priazeň a záujem. Organizačný tím zároveň v predstihu avizuje prípravu ďalšieho ročníka diskusie v ak. roku 2021/22, ktorá sa bude opäť venovať dôležitým spoločenským otázkam.

Jakub Švec, FHV

Univerzita otvára nové príležitosti

Prinášame rozhovor s Dariou Plotnikovou, zahraničnou študentkou na Fakulte humanitných vied Žilinskej univerzity. Daria pochádza z Ukrajiny, z mesta Luhansk v Luhanskej ľudovej republike a na Fakulte humanitných vied Žilinskej univerzity je v druhom ročníku bakalárskeho štúdia, študijný program učiteľstvo anglického jazyka a literatúry a výchovy k občianstvu. V rozhovore sa s nami podelila o svoje dojmy zo štúdia a študentského života v Žiline a na Slovensku.

Prečo ste sa rozhodli študovať na Slovensku a na Žilinskej univerzite v Žiline?

Pre štúdium na Slovensku som sa rozhodla najmä kvôli tomu, že je tu dostupné bezplatné vzdelanie, inak by som asi ťažko mohla dovoliť ísť študovať niekam do zahraničia. Ďalším dôvodom bol materinský jazyk, slovenčina sa predsa viac podobá ukrajinčine ako napríklad francúzština alebo nemčina. Aj z tohto dôvodu to bolo pre mňa jednoduchšie sa naučiť komunikovať a zvládať štúdium v slovenčine.

A prečo práve Žilinská univerzita v Žiline?

Okrem vyššie spomenutých dôvodov zohrala svoju úlohu aj vzdialenosť, Žilina nie je až tak veľmi vzdialená od Ukrajiny. Tu je naozaj krásna univerzita s kompletným kampusom, internátmi, menzou, športoviskami. Páči sa mi, že Žilina nie je veľmi veľké mesto, čo mi vyhovuje, mám rada menšie, útulné mestá, nie veľmi rušné oblasti.

Ako by ste ohodnotili školu/učiteľov? Myslíte, že Žilinská univerzita v Žiline sa prispôbuje trendom globalizácie a vytvára vhodné podmienky pre zahraničných študentov?

Učiteľia na Žilinskej univerzite sú veľmi lojálni, otvorení voči študentom zo zahraničia, zaobchádzali s nami vždy s pochopením, bolo to cítiť najmä v prvom ročníku, napríklad keď bol predmet v slovenčine, hneď nevyžadovali toľko ako od Slovákov. Nikdy som sa nestretla ani s rasizmom alebo s čímkoľvek ponižujúcim. A univerzita určite prispieva ku globalizácii, otvára nové príležitosti; my, zahraniční študenti, vidíme, ako žijú ľudia na Slovensku, a podľa mňa to len prispieva k celkovému osobnostnému rozvoju. Ďalej sú veľmi dobré podmienky na internátoch, sú cenovo dostupné. Rovnako aj stravovacie zaradenie, menza. Čo sa týka nejakých kultúrnych rozdielov, nedávno som sa rozprávala s jednou slovenskou študentkou a tá mi povedala, že my, študenti z Ukrajiny, sme serióznejší, vážnejší, nie tak často sa usmievame.

Ako by ste ohodnotili študentský život v Žiline? Teraz v čase pandémie sa k tomuto bodu asi ťažšie vyjadruje. Ale predsa, ako študentka máte nejaké možnosti

športového, kultúrneho vyžitia, aktivít na zmysluplné využitie voľného času?

Áno, práve pre tieto okolnosti nemôžem objektívne odpovedať na túto otázku. Na druhej strane, je naozaj veľa voľnočasových aktivít dostupných na internátoch, čím som bola tiež príjemne prekvapená. Ja som v poslednom období chodila najmä do fitness centra, do ktorého je vstup možný kedykoľvek.

Aký je podľa Vás rozdiel medzi štúdiom na Slovensku a na Ukrajine?

Na Ukrajine máme trochu iný školský systém ako na Slovensku. Keď hovoríme o základnom a strednom vzdelaní, ja som skončila deväť tried základnej školy a potom som absolvovala štyri roky na college, kedy som dostávala od štátu aj finančný príspevok. A čo sa týka vysokoškolského vzdelania, na Ukrajine nemám zatiaľ priamu skúsenosť, keďže po skončení college som odcestovala študovať do Žiliny, ale napríklad, ak študent nemá rodičov, ktorí by mu mohli poskytnúť finančnú pomoc, je to pre neho ťažšie, musí viac pracovať, a teda sa nachádza v celkovo horších podmienkach pre štúdium. A na záver, podľa môjho názoru je na Ukrajine viac rozvinutá korupcia.

Splnilo štúdium na našej univerzite Vaše očakávania?

Určite áno, splnilo moje predstavy, s ktorými som sem prišla. Nevie, z akého dôvodu som si predstavovala, že to bude o niečo jednoduchšie, ale aj vďaka prístupu vyučujúcich sa dá štúdium zvládať. Ale áno, som spokojná. Čo sa týka obsahu jednotlivých predmetov, pravdu povediac, sú aj niektoré predmety, ktoré sú o niečom inom, ako som očakávala, nevidím ich konkrétnu spojitosť s tým, čo študujem. Ale to je asi všade tak.

Čo si z vášho pobytu a štúdia na Žilinskej univerzite odnesiete do budúcnosti?

Najmä vedomosti a skúsenosti a predstavu o tom, že sa môžem rozvíjať a zlepšovať ďalej. Videla som, ako žijú ostatní ľudia v inej krajine, kultúre, mala som možnosť cestovať. A ešte som zabudla povedať, že na Slovensku je výmenný program Erasmus, na Ukrajine som sa nikde nestretla s Erasmusom. Nevedela som si nikdy predstaviť, že

môžem tak jednoducho cestovať, napríklad do Českej republiky. Cestovanie je pre študentov dostupné, máme aj vlaky zadarmo. Stihla som precestovať takmer celé Slovensko, páčila sa mi Bratislava, Košice, staré mesto, na Slovensku je krásna príroda, najmä hory. Podarilo sa mi dostať aj do Českej republiky a Budapešti.

Myslíte si, že vedomosti a zručnosti, ktoré ste získali na našej univerzite, využijete v budúcnosti? Chceli by ste pracovať ako učiteľka?

Áno, chcela by som. Na sto percent neviem povedať, či to tak bude, lebo to asi nikto nevie presne predpovedať. Ale áno, chcela by som. No zrejme ukončím iba bakalárske štúdium a potom pôjdem pracovať, či na Slovensku alebo na Ukrajine, zatiaľ je to pre mňa náročná otázka.

Ďakujem veľmi pekne za rozhovor a prajem veľa zdravia a úspechov.

Marta Lacková, FHV



Naša univerzita patrí do Združenia V7, ktoré združuje sedem technicky zameraných výskumných a technických univerzít Slovenskej republiky.

Naša otázka preto znie: „Čo Vám v ostatných dňoch priniesli technológie a výskum, ktorému sa venujete na našej univerzite? Aký je Váš osobný zážitok alebo fascinácia z nich?“



RNDr. Marek Ďurica, PhD.

V týchto dňoch si deti na pozorovanie čias-točného zatmenia slnka pýtajú od rodičov niečo, čo sa volá disketa (to je vraj také pradávané „USB-čko“). Pripomenulo nám to časy, keď na ľubovoľnom slovenskom sídlisku bolo len niekoľko počítačov a boli sme nimi absolútne fascinovaní a považovali sme ich za tú najúžasnejšiu vec vymyslenú človekom. Dnes bežne používame niekoľko počítačov denne, či už na komunikáciu, výskumnú prácu alebo pri výučbe (najmä dištančnej) a pracovný život na univerzite si bez týchto technológií už ani nevieme predstaviť. Aj vďaka neustálemu rozvoju technológií sa svet mení extrémne rýchlo a to najmä v akademickej sfére.



Ing. Jaroslav Frnda, Ph.D.

Technológie boli a stále sú jedným z najvýznamnejších objektov vedeckého bádania, avšak sú najmä nástrojom, pomocou ktorého sme schopní riešiť aj tie najnáročnejšie problémy. Napríklad pomocou neurónových sietí a súčasnej výpočtovej kapacity počítačov sme schopní pomerne rýchlo riešiť aj nelineárne úlohy, ktorých vyriešenie by bolo ešte pred pár rokmi nemysliteľné, a to ako v technických a prírodných vedách, ale čoraz viac aj v humanitných a spoločenských vedách. Ukázalo sa, že aktuálne informačné a komunikačné technológie nám vo väčšine študijných odborov umožnili takmer plnohodnotnú náhradu tradičnej formy výučby

dištančnou formou. Na druhej strane však kritická situácia z ostatných mesiacov ukázala, že pasívne a bezduché používanie aj tých najpokročokejších technológií a tiež preberanie a zdieľanie informácií z rôznych komunikačných médií bez kritického myslenia je, a asi aj bude, veľký spoločenský problém. Tieto potenciálne negatíva však jednoznačne prevyšujú výhody vyspelých technológií. Sme radi, že my a aj ostatní kolegovia z univerzity prispievame svojou trochou k ich rozvoju a poukazujeme na ich aplikovateľnosť v celom spektre vedy, vzdelávania, praxe a aj bežného života.

V poslednom období nás ako vedeckých pracovníkov potešila odozva na našu prácu, keď náš článok venovaný analýze dopadov plošného testovania antigénovými testami bol citovaný nielen v prestížnom časopise *Nature Reviews Genetics*, ale aj v jednom celoštátnom denníku. Tento príklad poukazuje na to, že každá kríza otvára zároveň nové možnosti, len treba byť pripravený chopiť sa situácie. Pandémia zvýšila povedomie o vedcoch na Slovensku, a ukázalo sa, že aj tu máme špičkové vedecké tímy. Preto sa na toto obdobie snažíme hľadiť pozitívne a tešíme sa na nové výzvy v rámci riešenia vedeckých projektov.

RNDr. Marek Ďurica, PhD., Ing. Jaroslav Frnda, Ph.D., FPDAS



doc. Ing. Bc. Linda Makovická Osvaldová, PhD.

Nedávno som finalizovala vysokoškolskú učebnicu *Bezpečnosť a ochrana zdravia pri práci v záchranných službách*. Názov učebnice je možno trochu protirečivý. Bezpečnosť práce hľadať tam, kde hrozí samé nebezpečenstvo? Pri požiaroch, záplavách, ekologických, či technických haváriách a iných nepredvídateľných udalostiach to je pomerne ťažké. Aby to bolo naozaj možné, aj do našej práce vstupujú technológie. Technológie majú rôzne prívlastky, informačné, materiálové, bio, nano, a podobne. Na našej fakulte (FBI) a Katedre protipožiarneho inžinierstva zo všetkých týchto jednotlivých technológií spleťame lano, ktoré možno nazvať bezpečnostné lano, bezpečnostné technológie. Napr. výroba nových kompozitných materiálov umožňuje zasahujúcim zložkám používať viacvrstevné, relatívne ľahké zásahové obleky, s vrstvou odolnou proti teplu a vode, pritom odvádzajúce pot vytvárajúce určitý

komfort pri práci. Rovnako nové technológie umožnili zdravotníkom ale aj iným záchranným zložkám používať vysoko účinné ochranné obleky proti vírusom, konkrétne Covid-19. Jedna firma vyrábajúca hasičské autá tvrdí, že v nich je viac nových technológií na báze elektroniky a počítačovej techniky ako bolo na lunárnom module, ktorý v roku 1969 pristál na Mesiaci. A má pravdu. Nesmieme zabudnúť ani na technológie a laboratórne postupy hodnotenia a certifikovania materiálov, ktoré sa používajú v protipožiarnej ochrane, ale aj v stavebníctve a iných odvetviach priemyslu, pomocou ktorých sa garantuje určitá úroveň bezpečnosti. Všetky technológie aplikované do praxe umožňujú to, aby sme mohli bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci hľadať aj v záchranných službách.

doc. Ing. Bc. Linda Makovická Osvaldová, PhD., FBI

Podpora rozvoja začínajúcich vysokoškolských učiteľov

Odborná a vedecká erudícia je základným a najdôležitejším predpokladom pre profesiu vysokoškolského učiteľa. Na sprostredkovanie odborných poznatkov študentom sú navyše podstatné aj rozvinuté pedagogické kompetencie. Nielen výskumy ale aj samotná prax potvrdzuje potrebu uvedomelého zvyšovania odbornosti vysokoškolských učiteľov v tomto smere. Zvlášť keď je od samého začiatku jednou z kľúčových pracovných činností vysokoškolského učiteľa vzdelávanie – jeho príprava, vedenie i vyhodnotenie. Preto je nevyhnutným predpokladom pre plnohodnotné naplnenie tejto úlohy aj pedagogicko-psychologická a metodická (didaktická) pripravenosť na výučbu. Ústav celoživotného vzdelávania UNIZA je hlavným riešiteľom projektu KEGA s názvom: „Tvorba moderných podporných mechanizmov zameraných na rozvoj pedagogickopsychologických kompetencií začínajúcich vysokoškolských učiteľov technického a ekonomického zamerania na Žilinskej univerzite“ zameraného práve na posilňovanie pedagogických kompetencií vysokoškolských učiteľov. Na trojročnom projekte spolupracuje s partnermi z Mendelovej univerzity v Brne a Vysokou školou DTI.

Cieľom projektu je v kontexte inžinierskej pedagogiky a v súlade s trendmi na vysokých školách v zahraničí podporiť rozvoj učiteľských zručností začínajúcich vysokoškolských učiteľov najmä na fakultách technického a ekonomického zamerania UNIZA. Závery vedeckých štúdií, skúsenosti vysokých škôl a medzinárodných spoločností totiž potvrdzujú, že efektívna podpora pedagogických kompetencií vysokoškolských učiteľov prostredníctvom vzdelávania v oblasti inžinierskej pedagogiky významne prispieva ku kvalite vzdelávania na univerzite. Ich profesijnému rastu v tejto oblasti sa v rôznych obmenách štandardne venujú mnohé zahraničné ale aj domáce univerzity.

Úvodná časť projektu sa venovala analýzam relevantných domácich i zahraničných dokumentov zameraných na inžiniersku pedagogiku. Aktuálne programy vybraných univerzít orientované na podporu vysokoškolských učiteľov – inžinierov v oblasti ich pedagogickej činnosti boli analyzované a navzájom porovnávané. Na základe tejto komparácie boli definované podporné mechanizmy, ktoré prispievajú ku kvalite profesionálneho vzdelávania sa vysokoškolských učiteľov.

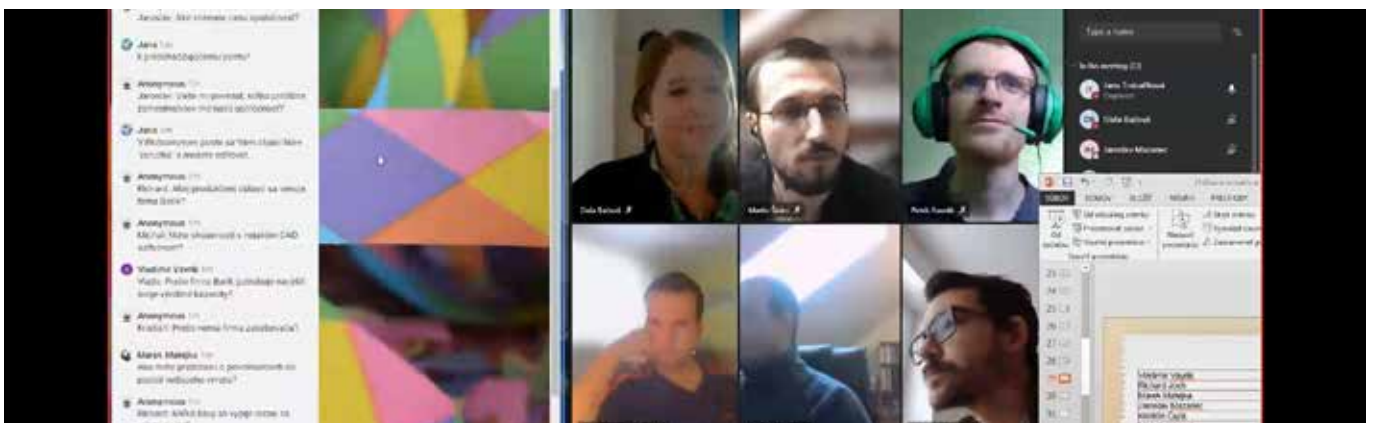
Aktuálne prebieha prieskumná etapa, v ktorej prostredníctvom kvalitatívnych výskumných rozhovorov s vysokoškolskými učiteľmi UNIZA a Mendelovej univerzity sú mapované špecifiká jednotlivých etáp ich profesijného života. Na ich základe sú identifikované vz-

delávacie potreby najmä začínajúcich vysokoškolských učiteľov v oblasti ich pedagogickej činnosti. Podobne zamerané výskumné rozhovory prebiehajú aj so zástupcami vedenia univerzít a vedenia jednotlivých fakúlt oboch univerzít. Otvára sa tak priestor na dialóg, do ktorého môžu prispieť všetky strany, priestor pre zlepšenie kvality vzdelávania aj pomenovaním vzdelávacích potrieb vysokoškolských učiteľov a priestor pre vnímanie vzdelávania sa vysokoškolských učiteľov v inžinierskej pedagogike ako štandardu kultúry univerzity.

Ako jeden z podporných mechanizmov bolo identifikované Adaptačné vzdelávanie v oblasti inžinierskej pedagogiky u začínajúcich vysokoškolských učiteľov. Už druhý rok, v ktorom aktuálne končí 13 začínajúcich vysokoškolských učiteľov, sa táto časť systému ďalšieho vzdelávania overuje. Do jeho obsahu i vlastného priebehu budú postupne aplikované aj závery z prieskumnej etapy projektu. Prostredníctvom online workshopov, lektorských interaktívnych prednášok, tréningu je podporovaná efektivita v oblasti plánovania, prípravy, realizácie a hodnotenia vysokoškolskej výučby v kontexte SCL – prístupu (Student centred learning). Jedinou súčasťou vzdelávania je ale i realizácia supervíznej činnosti - mentoring. Samozrejme, že miera spokojnosti a subjektívne názory účastníkov na realizované vzdelávanie, spolu so vstupnou analýzou ich vzdelávacích potrieb sú zásadným pilierom, na ktorom je adaptačné vzdelávanie budované.

Prirodzene, UNIZA už má za sebou v oblasti inžinierskej pedagogiky viaceré krátkodobé či dlhodobé vzdelávacie aktivity. Dôležitá je však ich systematickosť a vzájomná previazanosť. Z dlhodobého hľadiska je našim cieľom stimulovať vznik učiacej sa profesijnej komunity vysokoškolských učiteľov v oblasti vzdelávania a vytvoriť priestor pre vzájomnú výmenu skúseností a know-how. Cestou vytvárania komunit profesijného učenia (professional learning communities) sa uberajú aj mnohé európske univerzity. Aj takto môže vysoká škola jasne odbornej i širokej verejnosti deklarovať, že i cibrením pedagogického majstrovstva vysokoškolských učiteľov vyvíja úsilie o zvyšovanie kvality vysokoškolského vzdelávania. Aj táto línia sa prirodzene premieta do budovania pozitívnej povesti univerzity.

Jana Trabalíková, Lucia Hrebeňárová, ÚCV UNIZA



UNIZA bližšie k verejnosti

Žilinská univerzita v Žiline sa zapája do života mesta aj regiónu formou spolupráce s vedením mesta, kraja či s firmami, ktoré pôsobia v žilinskom regióne. Univerzita sa približuje k širokej verejnosti rôznymi spôsobmi. Jedinečnou akciou bola Univerzita dokorán, ktorá prilákala na univerzitu mnohých Žilinčanov. Ďalším spôsobom, ako je UNIZA bližšie k ľuďom, sú diskusie, prostredníctvom ktorých môže verejnosť spoznávať špičkových odborníkov pôsobiacich na univerzite.

Diskusie stavebnej fakulty

Spolupráca je dôležitá. O stavebnej fakulte počujeme pri stavbe a opravách mostov a budov, pri dopravných stavbách či riešení mobility jednotlivých miest.

Stavebná fakulta začala sériu rozhovorov a diskusií v spolupráci s kníhkupectvom Artforum v Žiline. Sú to neformálne diskusie, ktoré chcú priblížiť prácu stavebných odborníkov a spopularizovať štúdium na fakulte. Témou prvej diskusie boli padajúce mosty. Hostom bol prof. Ing. Martin Moravčík, PhD. z Katedry stavebných konštrukcií a mostov SvF UNIZA a moderátorom Ing. Ján Ničík. „Je to téma, ktorú po tragédii v Janove rieši veľa ľudí nielen na Slovensku,“ hovorí profesor Moravčík na margo padajúcich mostov. Otázka padania mostov je podľa neho veľmi komplexná, od začiatku vzniku mosta v projekčnej kancelárii, na papieri, cez stavebníkov a investora až po poslednú zložku, ktorou sú správcovia. Dlhodobým problémom je udržiavanie mostov, paušalizovanie jedného technologického procesu na rôzne druhy mostov a financie.

Druhé rozprávanie sa uskutočnilo s prof. Ing. Segalíniom, ktorý pôsobí na fakulte ako hosťujúci profesor z University of Parma. Poslucháči a diváci sa dozvedeli o význame geotechnického monitoringu nielen pre dopravné stavby, o najnovších technológiách monitorovania a systémoch včasného varovania. Záznamy obidvoch prednášok si môžete pozrieť na youtube kanáli Stavebnej fakulty UNIZA.

Čierne na bielom

Čierne na bielom je diskusný a prezentačný formát umelkyne Pavlíny Fichta Čiernej, ktorý pokračuje na pôde Novej synagógy už tretí rok. Keďže autorka tohto formátu pôsobí na Katedre mediamatiky a kultúrneho dedičstva na Fakulte humanitných vied UNIZA, pri neformálnych rozhovoroch s Marekom Adamovom, riaditeľom kultúrneho centra Stanica Žilina-Záriečie a Novej synagógy, vznikol ešte v roku 2018 nápad realizovať diskusie na pôde Novej synagógy, na ktorých by sa mohli prezentovať aj osobnosti zo Žilinskej univerzity.

Formát diskusných večerov napĺňa ambíciu prepájať vedu, výskum a umenie v spojení so širšími sociálnymi a spoločenskými témami.

V úvodnom vydaní vo februári 2019 bol predstavený profesor Ladislav Janoušek z fakulty elektrotechniky a informačných technológií. Na diskusii sa mohli poslucháči dozvedieť viac o výskume, ktorý na katedre teoretickej elektrotechniky a biomedicínskeho inžinierstva realizujú, a ako táto oblasť výskumu úzko súvisí s personalizovanou medicínskou starostlivosťou. Ladislav Janoušek ukázal tiež spoluprácu s dizajnérmi z pražskej UMRUM a dotkol sa ďalších závažných otázok, ako je ochrana pred elektromagnetickým smogom.

Vo svojej “vedeckej kaviarni” P. F. Čierna predstavila aj fotonika prof. Ing. Dušana Pudiša, PhD. (FEIT). Profesor Dušan Pudiš uviedol aktuálne informácie z oblasti nanotechnológií a výskumu svetla, ukázal prepojenie technológií a svetla s prírodou a reálne predstavil, ako pomocou technológií, ktoré sú inšpirované prírodou, možno dostať svetlo na čip.

Ďalším hosťom z našej univerzity bol prof. Ing. Antonín Kazda, CSc., špecialista z oblasti civilného letectva. Diváci sa mohli počas diskusie dozvedieť, pre koho sa navrhujú a stavajú letiská, aký dopad má letecká doprava na životné prostredie, či sú rozdiely v manažovaní letísk v európskych (a iných) krajinách a ako súvisí plánovanie a výstavba letísk so životnou úrovňou a demokraciou.

Okrem odborníkov zo Žilinskej univerzity P. F. Čierna diskutovala s viacerými významnými osobnosťami na rôzne vedecké, spoločenské či umelecké témy. Medzi svojimi hosťami privítala napríklad etnologičku Moniku Vrzgulovú, sociálnu psychologičku Barbaru Láštiovú, organického chemika Petra Szolczányiho, dátových analytikov Barboru a Juraja Kapasných, dizajnérku Silviu Jánoškovú či šachového veľmajstra a spisovateľa Jána Markoša. V čase pandémie boli diskusie sčasti pozastavené, neskôr sa presunuli do online sveta, čo umožnilo prepájanie aj s osobnosťami, ktoré pôsobia mimo Slovenska. Boli to umelkyne – sestry Lukášové, ktoré pôsobia v Brne a Londýne, a v poslednom aprílovom vydaní sa z amerického Austinu (Texas) pripojil sochár, dizajnér a architekt Jiří Příhoda, ktorý pôsobí striedavo v Prahe a v USA.

Eva Vlčková

foto: youtube SvF UNIZA



Informácie zo zasadnutia Akademického senátu Žilinskej univerzity v Žiline

Dňa 19. 4. 2021 sa uskutočnilo 9. zasadnutie AS UNIZA. Online rokovanie otvoril a viedol predseda AS UNIZA doc. Ing. Norbert Adamko, PhD. V úvode privítal nových členov AS UNIZA: Janka Nová (ostatná študentská časť) a Ing. Eliška Čičmancová (študentská časť – FRI).

Po schválení návrhu programu rokovania predložil predseda AS UNIZA návrh výročnej správy o činnosti AS UNIZA za rok 2020. Informoval, že v roku 2020 sa uskutočnili štyri zasadnutia AS UNIZA, ktoré prebehli v súlade s Rokovacím poriadkom AS UNIZA. Zápisy z jednotlivých zasadnutí AS UNIZA, ako aj prerokované materiály, sa v úplnom znení nachádzajú na intranete UNIZA. Skrátené zápisy zo zasadnutí AS UNIZA boli pravidelne publikované v Spravodajcovi UNIZA. Následne predseda AS UNIZA v stručnosti odprezentoval najdôležitejšie materiály a témy, ktorým sa AS UNIZA v uplynulom roku venoval. V závere predseda AS UNIZA poďakoval členom akademickkej obce za dôveru vloženie do členov akademického senátu a členom akademického senátu za ich činnosť v minulom roku. AS UNIZA návrh schválil.

V ďalšom bode programu rektor UNIZA prof. Ing. Jozef Jandačka, PhD. predložil návrh výročnej správy o činnosti Žilinskej univerzity v Žiline za rok 2020. Jednotlivé časti výročnej správy o činnosti UNIZA odprezentovali prorektor, do ktorých kompetencií daná oblasť patrí. Postupne boli odprezentované oblasti vzdelávania, vedeckovýskumnej činnosti a doktorandského štúdia, medzinárodných vzťahov a marketingu, rozvoja, informačných systémov. Predseda Hospodárskej komisie prof. Ing. Tomáš Klieštík, PhD. uviedol, že komisia vyjadrila pozitívne stanovisko k výročnej správe. Mali jednu pripomienku: komisia navrhla (z dôvodov nových akreditačných štandardov) do budúcoročnej výročnej správy o činnosti UNIZA zahrnúť v kapitole „5.5 Doktorandské štúdium“ publikačnú činnosť doktorandov v podobnej štruktúre, ako je prezentovaná publikačná činnosť zamestnancov. Predseda Kontrolnej komisie Ing. Pavol Podhora, PhD. uviedol, že k predmetnému bodu prebehla diskusia bez zásadných pripomienok. Dodal, že komisia odporúča predložený návrh na prijatie. Predseda Pedagogickej komisie prof. Dr. Ing. Martin Decký uviedol, že členovia komisie nemali k predloženej správe

závažné pripomienky okrem PaedDr. Róberta Janikovského, riaditeľa Ústavu telesnej výchovy UNIZA (ďalej len „ÚTV“), ktorý prezentoval požiadavku v mene ÚTV, aby toto pracovisko mohlo podrobnejšie prezentovať výsledky svojej práce vo výročnej správe o činnosti UNIZA. V závere konštatoval, že Pedagogická komisia odporúča predložený materiál schváliť a zaoberať sa uvedenou požiadavkou pri spracovávaní budúcoročnej výročnej správy. Rektor UNIZA reagoval na pripomienky komisií. AS UNIZA návrh schválil.

AS UNIZA ďalej rokoval o Dohode o urovnaní uzatvorenej podľa § 585 a nasl. zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka



v znení neskorších predpisov medzi Žilinskou univerzitou v Žiline a mestom Liptovský Mikuláš. Návrh predložil rektor UNIZA prof. Ing. Jozef Jandačka, PhD., ktorý odprezentoval základné fakty. Dodal, že v rámci rokovania sa zmluvné strany rozhodli urobiť sporné nároky ohľadom nehnuteľnosti na základe Dohody o urovnaní. Následne rektor UNIZA priblížil podmienky urovnania. Z pohľadu využívania týchto priestorov sa vyjadril dekan FEIT prof. Ing. Pavol Špánik, PhD. Predseda Hospodárskej komisie prof. Ing. Tomáš Klieštík, PhD. informoval, že komisia sa k predmetnému predaju a urovnaniu vyjadrila kladne. Predseda Kontrolnej komisie Ing. Pavol Podhora, PhD. uviedol, že komisia pri prerokovaní dospela k názoru, že znalecký posudok (alebo jeho podstatná časť), by mal byť súčasťou predkladaných materiálov k danému bodu. V závere dodal, že komisia odporúča predložený návrh na prijatie. Predsedníčka Legislatívnej komisie doc. Ing. JUDr. Alena Novák Sedláčková, PhD. v úvode uviedla, že komisia nebola uznášaniaschopná, preto

nemajú stanovisko, len zápis zo zasadnutia komisie. V závere dodala, že komisia nemá námietky k materiálu. Na pripomienky a stanoviská komisií reagoval rektor UNIZA. AS UNIZA návrh schválil.

V bode Rôzne AS UNIZA prijal informáciu o oznámení funkcií, zamestnaní, činností a majetkových pomerov rektora UNIZA. Ďalej predseda AS UNIZA opätovne požiadal o uskutočnenie doplňujúcich volieb do študentskej časti AS UNIZA v prípade FBI. Následne predseda AS UNIZA požiadal predsedov poradných pracovných komisií, aby zápisy z porad komisií predkladali v čo najskoršom možnom čase, aby vznikol dostatočný priestor na prípadné reakcie. Predseda Kontrolnej komisie Ing. Pavol Podhora, PhD. informoval, že komisia dostala podnet na preskúmanie čerpania režijného fondu UNIZA v roku 2019. Dňa 15. 4. 2021 kvestorka UNIZA zaslala mailom informáciu k procesu čerpania a k súladu so Smernicou č. 70, ktorou sa čerpanie režijného fondu riadi. RNDr. Hynek Bachratý, PhD. sa pýtal na odhad vývoja situácie v súvislosti s formou výučby v ďalšom školskom roku. Ďalej rektor UNIZA informoval o smerovaní všetkých aktivít tak, aby akreditácia vnútorného systému kvality a zosúladovanie študijných programov s vnútorným systémom kvality bola urobená najneskôr do konca apríla budúceho roka. V tejto súvislosti rektor UNIZA na požiadanie predsedu AS UNIZA, informoval členov AS UNIZA o podrobnostiach schválených procesov.

V závere predseda AS UNIZA poďakoval za účasť a aktívnu spoluprácu a zasadnutie ukončil. Materiály sú v plnom znení k dispozícii na intranete UNIZA v priečinku UNIZA dokumenty/Akademický senát/Zasadnutia AS UNIZA/3 Archivované materiály zo zasadnutí AS UNIZA/rok 2021.

doc. Ing. Norbert Adamko, PhD.
predseda AS UNIZA

Zapísala: Ing. Irena Kubinová
tajomníčka AS UNIZA

Predstavujeme športový klub AC UNIZA (2. časť)

V uplynulom čísle Spravodajcu sme vám bližšie predstavili športový klub AC UNIZA, ktorý pôsobí pri Žilinskej univerzite v Žiline. Jeho hlavným cieľom je zastrešovať športové aktivity masového, výkonnostného i vrcholového univerzitného športu, ale taktiež vychovávať a pripravovať mladé generácie športovcov v rámci športovej prípravy jednotlivých oddielov.

Priblížili sme vám históriu, filozofiu a najväčšie úspechy florbalového oddielu FBC Grasshoppers AC UNIZA, ktorý je najväčším a zároveň aj najúspešnejším oddielom AC UNIZA. Na tomto mieste vám predstavíme niektoré naše oddiely.

Basketbalový oddiel AC UNIZA

Kontaktná osoba: Milan Rožánek, e-mail: milan.rozane41@gmail.com

Basketbal, ako typicky vysokoškolský šport, vstúpil na Žilinskú pôdu v roku 1919 v rámci podujatia YMCA v žilinských kasárňach medzi ukážkami tzv. amerických hier. Po živelných začiatkoch sa v roku 1938 hralo prvé basketbalové stretnutie medzi študentmi žilinského gymnázia a v r. 1942 sa v Žiline uskutočnilo prvé oficiálne stretnutie mužov za prítomnosti divákov. V ďalšom období už basketbal napredoval rýchlejšie. V roku 1963 vzniklo na VŠD z tzv. fakultatívneho basketbalového oddielu študentiek ženské družstvo, ktoré sa neskôr spojilo s hráčkami Lokomotívy Žilina. Muži nasledovali príklad žien, a tak fúziou mužov Lokomotívy a študentov VŠD vznikli dve basketbalové družstvá mužov VŠD. Basketbal bol na akademickej pôde hlavným športom a stal sa obľúbenou voľnočasovou aktivitou vysokoškolákov. Na univerzitnej pôde ho zastrešovali Slávia VŠD, Slávia VŠDS a od roku 2007 AC UNIZA.

Na vrcholných akademických podujatiach dosahovali basketbalisti pravidelne popredné umiestnenia. Na Finále univerzít 2017 v Košiciach boli muži UNIZA bronzoví a na Akademických majstrovstvách SR 2018 v Nitre získali striebro. Športovou oslavou storočnice akademického športu na Slovensku bolo celoslovenské Finále univerzít 2019 v basketbale mužov a žien. Finálové boje sa konali v júni 2019 na pôde Žilinskej univerzity. Naši muži vo finále porazili celok UK Bratislava a na veľkú radosť domácich fanúšikov získali titul „Vítaz Finále univerzít Slovenskej republiky 2019“. Na LU SR 2020, ktorá sa konala na pôde UNIZA, žilinskí akademici vyhrali, čo sa dalo. Muži vybojovali víťazstvo a v športovej disciplíne basketbal 3x3 si

po tuhom boji tri tímy žilinských basketbalistov rozdelili všetky pódiové umiestnenia!

Medzi najväčšie úspechy oddielu patrí nepochybne víťazstvo Žilincanov v 1. lige mužov v sezónach 2016/2017 a 2018/2019. Do extraligy sa však naše družstvo neprihlásilo z dôvodu vysokých finančných nákladov na túto súťaž. Nasledujúce dva ročníky už boli poznačené pandemiou koronavírusu a súťaže boli prerušené.

Nestorom basketbalu v Žiline je nepochybne dlhoročný tréner a funkcionár PaedDr. Milan Rožánek, ktorý vychoval mnohých reprezentantov (Michalko, R. Rožánek, Merešš a ďalší).



Vítazné družstvo basketbalistov na LU SR 2020

Volejbalový oddiel AC UNIZA

Kontaktná osoba: Ivan Jančura, e-mail: ivan.jancura@gmail.com

V roku 2017 znepokojenie širšej volejbalovej obce nad postupným úpadkom členskej volejbalovej základne viedlo trénerov, hráčov, manažerov a podnikateľov pôsobiach v žilinskom regióne k myšlienke vybudovať vysokoškolský volejbalový oddiel. Predpokladom bolo využitie potenciálu Žilinskej univerzity v Žiline, ktorá svojou veľkosťou a rôznorodosťou dáva základ na tvorbu oddielu, ktorý vo finálnej fáze bude v maximálnej miere zložený z mladých hráčov pochádzajúcich priamo z vysokoškolského mesta, resp. jeho širšieho okolia.

Primárnym cieľom bolo a je vybudovanie stabilného vysokoškolského volejbalového oddielu, ktorý bude dlhodobo vychovávať hráčov pre potreby mládežníckej, ale aj mužskej reprezentácie pomocou spolupráce s univerzitou, s finančnou podporou miestnych firiem a najnovších marketingových metód. Sekundárnym cieľom je vedenie hráčov k zodpovednému spôsobu života, s postupným integrovaním do pracovného procesu počas ich športovej činnosti. V uplynulých štyroch rokoch Volejbalový oddiel AC UNIZA súťažil v týchto kategóriách: mladší žiaci, starší žiaci, kadeti, juniory



Volejbalové družstvo mužov AC UNIZA

a muži. Medzi najväčšie úspechy oddielu patrí nepochybne víťazstvo Žilinčanov v 1. lige mužov v sezóne 2017/2018. O rok neskôr v sezóne 2018/2019 pribudlo 6. miesto v 1. lige mužov a 5. priečka

v súťaži juniorov. Ďalšie dva ročníky už boli poznačené pandémiou koronavírusu a súťaže boli prerušené.

Oddiel silového trojboja AC UNIZA

Kontaktná osoba: Dominik Olexa, e-mail: dominik.olexa@gmail.com

Medzi stabilné oddiely AC UNIZA patrí klub silových športov Power club AC UNIZA, ktorý vznikol na jar v roku 2009 s cieľom rozvoja metodiky a podmienok na vykonávanie silových športov pre študentov UNIZA, ale aj pre ďalších záujemcov (zamestnanci UNIZA, mládež, verejnosť). Dnes klub ponúka šancu zlepšovať sa v oblasti silových športov, funkčného tréningu, zdravého životného štýlu, racionálneho myslenia a možnosti kompletnej prípravy na vrcholové súťaže.

Významné výsledky za posledných 5 rokov:

- 4. miesto Majstrovstvá Európy mužov v silovom trojboji, Thiset, Dánsko 2017 – Dominik Olexa,
- Absolútny majster Slovenska mužov v silovom trojboji, Bardejov 2019 – Dominik Olexa,
- 8. miesto Majstrovstvá Európy dorastencov v silovom trojboji, Kaunas, Litva 2018 – Andrej Masaryk,
- 2x Absolútny majster Slovenska dorastencov v tlaku na lavičke, Michalovce 2018 a Senec 2019 – Patrik Kašuba.

Získané medaile za posledných 7 rokov:

Počty medailí z M SR: 14x zlato, 14x striebro, 8x bronz

Počty medailí z AM SR a LU SR: 1x zlato, 5x striebro, 3x bronz



Dominik Olexa

Bedmintonový oddiel AC UNIZA

Kontaktná osoba: Igor Novák, e-mail: novakigor.sia@gmail.com

Začiatky bedmintonu v Žiline siahajú do obdobia, kedy padlo rozhodnutie o presťahovaní Vysoké školy železničnej z Prahy do Žiliny. Spolu s ňou prišlo do nášho mesta aj množstvo študentov a pedagógov, z ktorých sa niektorí už venovali súťažnému bedmintonu v Prahe. Bedminton sa v Žiline spočiatku hral v rámci záujmového krúžku, ale po vzniku TJ Slávia VŠD v roku 1961 začína svoju činnosť aj bedmintonový oddiel. Od roku 1976 sa začínajú organizovať Akademické majstrovstvá SR a rok neskôr je bedminton súčasťou aj Československej univerziády.

Bedmintonový oddiel AC UNIZA sa zameriava na prácu s mládežou. Príprava smeruje predovšetkým k účasti na vrcholových sloven-

ských i zahraničných podujatiach. Družstvo dospelých AC UNIZA v súčasnosti bojuje v II. lige a IV. lige.

Významné výsledky za uplynulé obdobie:

- viaceré štarty mužov a žien na Majstrovstvách SR jednotlivcov, kde sa medzi osem najlepších zaradil Ladislav Koribský,
- v masters súťažiach sa už tradične za posledné roky vraciame z majstrovstiev Slovenska s titulmi a aj na ME 2018 zaznamenal Igor Novák tri víťazstvá,
- v sezóne 2018/2019 družstvo dospelých postúpilo do II. celoslovenskej ligy.

Judo klub AC UNIZA

Kontaktná osoba: Igor Novák, e-mail: novakigor.sia@gmail.com

Judo klub AC UNIZA bol jedným zo zakladajúcich členov športového klubu AC UNIZA. Nesústreďuje sa na výkonnostné ciele, ale poníma judo ako pohybovú aktivitu určenú pre všetky vekové kategórie. Popri mládežníckom súťažnom džude, klub za posledné roky vybudoval trénerské aj materiálne zázemie na širokú škálu pohybových aktivít určených pre deti od 2 rokov až po tréningy veteránov. Judo žinenka (tatami) poskytuje ideálnu cvičebnú plochu na rozvoj motoriky od útleho veku, preto klub ponúka cvičenia pre rodičov s deťmi. Na ne nadväzuje športová prípravka, kde sa deti hrovou formou zoznamujú so základmi gymnastiky a džuda. Pre deti od 8 rokov sú určené judo tréningy, ktoré pomáhajú rozvíjať nielen po-

hybovú koordináciu, ale aj život v kolektíve, samostatnosť a morálne vlastnosti v zmysle etiky judo. Popri deťoch sa do tréningov môžu zapojiť aj rodičia - či už za cieľom zvýšenia fyzickej kondície alebo tréningu judo technik.

AC UNIZA
foto: archív AC UNIZA



Po viac než desaťročí je čas na nový „look“

Žilinská univerzita v Žiline od základu mení svoju vizuálnu identitu. Súčasná tvár UNIZA už nezodpovedá aktuálnym potrebám, grafický manuál je už viac než desať rokov starý.

Príbeh loga

UNIZA bude používať od 1. septembra 2021 nové logo, ktoré ideovo nadväzuje na sochárske dielo „Pulzujúce srdce univerzity“ na Univerzitnom námestí. Jeho autorom je sochár Bohuš Kubinský, ktorý spolu s grafikom a ilustrátorom Martinom Lackom pripravili návrh loga UNIZA ešte koncom minulého roka. Autorská dvojica umelcov vytvorila dizajn manuál jednotnej vizuálnej identity Žilinskej univerzity v Žiline a zapracovala všetky dôležité požiadavky fakúlt, ústavov a ďalších pracovísk univerzity. Nové typy materiálov s vizuálom loga, od dokumentov, prezentácií, hlavičkových papierov, vizitiek, reprezentačných a ďalších materiálov, v tlačovej aj elektronickej forme si vyžiadali niekoľko mesačnú prácu.

Zloženie loga, organicky aj anorganicky

Logo sa skladá zo symbolu a textovej časti, farba je základná modrá. Samozrejmosťou je spracovanie v doplnkových farbách fakúlt. Textová časť je vysádzaná písmom Public Sans. Reprezentuje súčas-

nosť aj budúcnosť identity UNIZA, podobne ako symbol Pulzujúceho srdca univerzity. Spája viacero aspektov, symbolických sedem čiar prepája jednotlivé fakulty do celku a reflektuje podstatu inštitúcie ako živého organizmu, ktorý sa neustále mení, pulzuje životom študentov, pedagógov a procesov univerzity zároveň.

Od Pribiša ku Kubinskému a Lackovi

Žilinská univerzita v Žiline riešila potreby registrácie loga v 90-tych rokoch minulého storočia. „Logo“ UNIZA sa predtým používalo viac ako dve desaťročia amatérskym spôsobom, bolo nečitateľné a prešlo viacerými neautorskými úpravami. K autorskej rekonštrukcii loga bol preto prizvaný akademický sochár Miroslav Pribiš, syn Rudolfa Pribiša (akademický sochár navrhol insígnie VŠD v Žiline, symbol okrídlenej múzy a železničného kolesa). Autorizované logo s okrídlenou ženskou figúrou a vnútorným kruhopisom bolo vytvorené v roku 2007. Bude sa môcť toto pôvodné logo ešte používať? Áno. Podľa smernice č. 199 Zásady používania, ochrany loga a manuál jednotného vizuálneho štýlu Žilinskej univerzity v Žiline, ktorá bližšie určuje vizuálny štýl UNIZA, možno pôvodné logo Žilinskej univerzity v Žiline, Vysokej školy dopravy a spojov, Vysokej školy dopravnej používať ako historické logo (logá) pre ceremoniálne a reprezentačné účely, po schválení rektorom, resp. povereným prorektorom.



Vydáva: Žilinská univerzita v Žiline. **Redakcia: výkonná redaktorka:** Mgr. Eva Vlčková, **foto:** Cyril Králik, **predseda redakčnej rady:** prof. Ing. Jozef Ristvej, PhD., prorektor UNIZA. **Členovia redakčnej rady:** FPEDAS: doc. Ing. Jarmila Sosedová, PhD., SJF: prof. Ing. Eva Tillová, PhD., FEIT: doc. PaedDr. Peter Hockicko, PhD., SvF: Ing. Arch. Peter Krušínský, PhD., FRI: doc. Mgr. Jakub Soviar, PhD., FBI: Mgr. Valéria Moricová, PhD., FHV: PhDr. Slavka Pitoňáková, PhD., Rektorát: Mgr. Adriana Valentovičová, ÚTV: PaedDr. Ľudmila Malachová, UCV: Ing. Martina Kardošová, Foto na obálke - Cyril Králik: Prof. Frivaldský.

Príspevky posielajte na: e-mail: spravodajca@uniza.sk. **Uzávierka nasledujúceho čísla je 8. októbra 2021.**

Vychádza ako dvojmesačník (okrem prázdnin). Nepredajné! Tlač: EDIS – vydavateľské centrum UNIZA, Univerzitná 1, 010 26 Žilina
Registrácia MK SR EV 4394/11. ISSN 1339-4134. **Redakcia si vyhradzuje právo na úpravu rukopisov.**

Adresa vydavateľa: Univerzitná 8215/1, 010 26 Žilina, IČO: 00397563